

Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXXVI

ЛІСТОПАД — 1986 — NOVEMBER

Ч. 360

Під час концерту на зустрічі ОДУМ-у. Диригент — Є. Цюра.

Оселя Україна 1 вересня, 1986 р.
Фото Ів. Корця

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

в Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario
Gregory Hawryluk
18 Meadowbrook Ave.
St. Catherines, Ont., L2M 7H1

Ihor G. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C. V2A 6X3

Vira Kanareiska
6639-43 Rd., Rosemount
Montreal, P.Q. H1T 2R7

в США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko
72 Feather Bed In.
Hopewell, N.J. 08525

Leonid Jemetz
2941 Amboy Road
Warrens, N.Y. 13164

W. Ponomarenko
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

у Зах Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2 Hamburg — Wandsbek
Lesserstr. — 225
West Germany

в Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

в Австралії:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді
Голова ЦК: О. ПОШИВАНИК

Редакція Колегія:

Л. Ліщина — редактор,
С. Голубенко, Ю. Криволап,
В. Родак — редактор сторінки
ЮнОДУМ-у, А. Лисий,
О. Пошиваник, Ю. Смик,
О. Харченко, Л. Павлюк.
Адміністратор Зіна Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk

5334 N. Lockwood
Chicago, IL 60630 USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 15.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.50 дол.

в Австралії 10.00 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 1.20 дол.

в Англії і Німеччині 11.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.25 дол.

в усіх інших країнах Європи 10.00 (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

в усіх країнах Південної Америки 9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 75 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число
журнала, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтернаціо-
нальні купони (International coupon) на суму 50 канадійських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за со-
бою право скорочувати статті і правити мову, рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відпові-
дають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Турист з України. Р. Мороз —
Дисидентський рух на Україні і завдання молоді на еміграції. Молебень за
жертвами катастрофи в Чорнобилі. В. Мізинець — М. Домонтович. С. Кузь-
менко — Двісті листів Б. Антоненка-Давидовича. 24-ий виховно-відпочинко-
вий табір Юн. ОДУМ-у. Родинна хроніка. Лист до СКВУ — О. Джонс.

Раїса МОРОЗ

ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ НА УКРАЇНІ І ЗАВДАННЯ МОЛОДІ НА ЕМІГРАЦІЇ

*Доповідь виголошена в Детройті 30 серпня 1986 р. на бенкеті учасників зустрічі
членів ОДУМу і ТОПу США і Канади*

Говорити сьогодні про українське дисидентство доволі тяжко. Тяжко з різних причин. Насамперед тому, що про нього вже так багато було сказано за різних обставин, що здається, що тут нового можна додати? Відомо, коли це суспільне явище народилося. Відомі найвидатніші його представники. Відома їхня доля. На Заході оприлюднена значна частина матеріалів дисидентського руху: на сьогодні можна б з нього створити солідну бібліотечку. Ціла низка праць українських самвидавних авторів входить на сьогодні в обсяг рекомендованої літератури з курсу вивчення проблем Радянського Союзу в американських та канадських університетах і коледжах.

Радянське дисидентство включно з українським визнане світом як важливe явище внутрішнього життя СРСР, час від часу воно випливає на поверхню міжнародних стосунків і впливає на них. І все ж уявлення про радянське дисидентство взагалі, а про українське дисидентство зокрема, про їхній характер, і найголовніше цілі — і досі існують доволі невиразні й туманні уявлення. Український дисидентський рух — це явище, досі не досліджene систематично і всебічно. Таке дослідження ще чекає на свого автора і цей автор мусів би знайтися скоріш усього тут, серед української еміграції, бо про якесь систематичне дослідження в радянських умовах нема й мови: ні необхідних матеріалів напоготові, ні найголовнішої умови — спокою від переслідування.

Дисидентський рух тим більше чекає на свого дослідника, бо, як на мою думку, закінчився певний етап його розвитку. Закінчився певний шмат української історії на наших очах. Бо як не боляче це стверджувати, один із цих рухів — принаймні національний рух, такий, яким ми його знаємо із його відомими представниками, — розгромлений. Вячеслав Чорновіл, Ала Горська, Олекса Тихий, Василь Стус, Ю. Литвиненко, Євген Сверстюк, Іван Світличний, Левко Лук'яненко, Ігор та Ірина Калинці і десятки інших відомих імен — цілу плеяду високоосвічених українських інтелігентів — вірних синів свого народу в такий чи інший спосіб примушено замовкнути. Деяким з них замкнуто уста назавжди — вони скінчили своє геройче життя: одних, таких як Ала Горська, убито підступно, потаємно, інших убивали на наших очах поступово, але послідовно голodom, холодом, нелікуванням,

ФОТО Р. КОВЧ, Мол.

Раїса Мороз виголошує доповідь

моральними і фізичними знущаннями.

Частина з них повернулася на Україну, але не має жодної можливості працювати для свого народу за своїм фахом журналіста, науковця, вчителя чи інженера: їх старанно ізолюють від відповідного середовища. Більшість же, не забуваймо про це, все ще знаходиться по радянських тюрмах і концтаборах, хворі і виснажені довгими роками неволі, вони сподіваються на нашу підтримку і допомогу, а щонайменше увагу.

Протягом майже трьох десятків років влада нещадно переслідувала інакодумство, особливо ж нещадно вона це робила на Україні: арешти, по-таємні і явні вбивства, психіатричні тюрми, звільнення з роботи і позбавлення шматка хліба, переслідування родин і дітей. До цього треба додати поступове вдосконалення і уведення цілої низки додаткових заходів і законів з метою придушити рух в межах цілого Союзу: так, скажімо, протягом останніх років надано право тюремній адміністрації вирішувати долю ув'язнених і продовжувати їх строки до безконечності, себто це безцеремонний поворот до практики 30-тих років. Листування ув'язнених і побачення з рідними обмежено або взагалі зведено нанівець. Переслідують небажаних осіб за контакти з чужоземними туристами, а останнім часом уведено закон, який забороняє певним особам в'їзд до Москви. Це обмежує контакти дисидентів та їхніх родин із московськими правозахисниками.

Мета цих останніх законодавчих додатків очевидна: припинити потік інформації про ув'язнених

із концтаборів і найголовніше припинити вихід самвидаву за межі СРСР і тим самим вирвати з рук Заходу цей козир — фактор дисидентства.

Хоч це й не під силу зробити в такій ось доповіді, мені б хотілося сьогодні зробити певного роду підсумок минулого етапу українського національного руху, зупинитися хоча б побіжно над проблемами, які були в центрі його уваги, визнати його найголовніші віхи.

Хочеться мені це зробити тому, що уже сьогодні з'явилися автори ніби й дружні, які намагаються свідомо чи через незнання змазати процеси українського руху, надати їм такого собі пригладженого, причесаного вигляду, не такого яким він насправді був, а змалювати цей рух таким, яким би вони його хотіли бачити.

Коло питань, яке хвилювало українських патріотів, можна окреслити кількома пунктами. Це переважно такі питання: дискримінація української мови і культури, мовна і культурна русифікація, фактичне позбавлення української радянської Республіки державного суверенітету, проголошеного конституцією; навмисне переміщування населення з метою зменшити на українській території відсоток місцевого населення і збільшити ролю російського або чужонаціонального складника; судові й позасудові переслідування осіб, які виступають на оборону національних інтересів, намагаються зміцнювати національну свідомість; засудження російського колоніалізму та вимоги національної незалежності або справжньої культурної національної автономії.

Український національний рух пережив протягом свого існування певну еволюцію, від стриманих виступів із підкresленням лояльності до режиму він перейшов до заперечення комуністичного режиму, як такого, що, не задоволяє елементарних загальних людських і національних прав народів. На цьому питанні мені б хотілося зупинитися дещо докладніше, бо останнім часом на сторінках української й неукраїнської преси тут на Заході, розгорілася дискусія: як ставитися до українського руху спротиву — як до політичного чи неполітич-

ного руху і чи це був лише рух проти русифікації чи дещо більше? Ба навіть більше: знайшлися дірадники, які уважають, що ставити питання про незалежність це нереально і не на часі, треба українцям боротися лише проти русифікації, за збереження своєї мови й культури, бо це, мовляв, не дуже небезпечно.

Треба одразу зазначити, що український патріотичний рух опору ніколи не був однорідний. Із самого початку існувала Західна Україна із її по-таємними гуртками і організаціями і до певної міри тяглістю і пов'язаністю з минулим націоналістичним рухом Західної України із цілком кардинальними вимогами і цілком визначеню метою: незалежність України. Якщо говорити про еволюцію іншого крила руху, мало місце переважно на східній частині України, це стосується руху високоосвіченої української інтелігенції. Саме цей рух потерпів з часом кардинальні зміни. Усе почалося з пропагування українського слова, української культури серед зрусифікованого міського люду східної України, де гасла про незалежність у багатьох випадках були просто недоречні, почалося із констатації упослідженого становища України і українців у системі СРСР і закликів до відвертої дискусії на національні теми.

Ці заклики до широї дискусії закінчилися, як нам відомо, допитами в застінках КДБ і пізніше концтаборами для багатьох учасників цього руху. Переїдання в спільніх таборах зіткнуло разом не лише вихідців зі Східної та Західної України, але й призвело до конфронтації двох поколінь українських патріотів: генерації українських націоналістів, членів ОУН та УПА із поколінням шестидесятників.

Така конфронтація ідей і засобів боротьби за інтереси свого народу не могла залишитися без наслідків для обох сторін. Василь Стус в одному із своїх листів якось написав про це так: „Скажу вам: до січня 1972 року я був українофілом (здається більшість з моїх знайомих мала таку ж барву). Мордовія мене зробила українцем. Тепер мені байдуже, як мене називатимуть: націоналістом чи шпигуном чи зрадником. Я знаю своє і надто катастрофічне духовне існування моого народу, щоб можна було сидіти склавши руки“.

Подібне взаємопізнання, і обмін світоглядом, стався й на волі поміж вцілілими після репресій учасниками українського національного збройного руху з воєнного і післявоєнного періоду і представниками нового молодшого покоління. На таке взаємозближення влада й КДБ дивилися з особливою підозрою і острахом.

В відстані часу в українському патріотичному рухові можна намітити і відзначити декілька важливих віх. Першою з них, на мою думку, буде вихід у світ двох важливих самвидавчих творів „Інтернаціоналізм чи русифікація“ Івана Дзюби та „Лихо з розуму“ Вячеслава Чорновола. Тяжко назвати якийсь інший самвидавний український твір, який дорівнював би праці Дзюби солідністю аргументів,

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2204 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N4

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

грунтовністю аналізи, не зважаючи на те, що твір Івана Дзюби був пишно вбраний у маркско-ленінські шати. З іншого боку, саме вони, ці ленінські аргументи, довгий час не давали змоги органам КДБ напасті на автора. Наступна віха — створення й публікація самвидавного журналу *Український вісник*. Перші шість випусків журналу — це все ще підкреслено лояльне ставлення до режиму. Обсяг заторкнутих у *Віснику* проблем різноманітний, все те, що так чи інакше замовчувалося в радянській пресі або висвітлювалося у кривому дзеркалі.

Варто зазначити, що саме на сторінках *Українського вісника* вперше виплило на поверхню питання про суперечність та незгоду між неросійськими опозиційними рухами та російськими правоахисниками. Зокрема в 5 числі *Українського вісника* було заторкнуто питання, про те, що російські опозиційні сили не виявляють свого ставлення до національного питання взагалі, а до українського національного питання зокрема, що орган ліберально-демократичного крила російської опозиції *Хроніка поточних подій* (цитую) — „самочинно претендує на якийсь наднаціональний чи всесоюзний характер, хоча насправді є виданням російських (і можливо, частково єврейських) кіл. Складається враження, писалося в *Українському віснику*, що прагнучи до найрадикальніших змін у багатьох сферах суспільного життя, учасники російської опозиції правозахисного руху в національному питанні бажають зберегти статус кво“.

Ця сама тема із ще більшою категоричністю випливе пізніше на поверхню в писаннях анонімного самвидавного українського автора під псевдонімом Степана Говерли, і викличе дуже негативні емоції серед представників російського опозиційного руху, а покищо український рух продовжує радикалізуватися і ця тенденція знайшла свій вияв у 7-8-му числах *Українського вісника*, що вийшов у світ після арештів 1972 року.

Тяжко сказати, що саме викликало таку раптову зміну й радикалізацію настроїв серед учасників українського руху опору. Можливо що впливала сама радянська дійсність. Адже не зважаючи на запевнення в лояльності руху до режиму, цей самий режим переслідував учасників руху як найгірших терористів і трактував їх як найзапекліших своїх політичних ворогів. Адже ці два числа *Українського вісника* вийшли в світ уже після арештів.

Скоріше усього, однак, — як на мою думку — зіграв свою роль той факт, що редактор попереднього *Вісника* та його кореспонденти були заарештовані і на зміну їм прийшли інші люди із цілковито іншими поглядами на методи боротьби; і щодо того, як найкраще доносити людям правду: малими напівпорцями, але легально, а чи, може, анонімно із вигаданими прізвищами, зате сказати уже всю правду одразу.

В усікому разі автори 7-8 числа *Вісника* категорично відмежовуються і засуджують радянську

владу і проголошують що „журнал займатиме чітко окреслену політичну позицію з провідним безкомпромісним антиколоніальним напрямком“: *Вісник* засуджує російський імперіалізм, і ставить питання про ліквідацію радянсько-російського колоніалізму, звертаючись із цим до ОН. Вперше також проведено думку про єдність стремлінь із українцями закордону та відзначення Світового Конгресу вільних українців як організацію, що може представляти Україну у вільному світі.

Справжньою подією в розвитку патріотичного руху на Україні треба уважати створення і проголошення Української Гельсінської Групи. Хоч Група була створена після Московської Групи і до деякої міри за її зразком, та все ж сам факт створення такої легальної групи, що відверто протиставилася могутній державній машині і то на Україні, де правозахисний рух особливо жорстоко переслідувався, — в таких умовах це був акт надзвичайної мужності і героїчного прикладу.

Група видала ціну низку документів і меморандумів у надзвичайно складних умовах. Майбутньому дослідникові треба мати насамперед на увазі ці умови. Особливо те, що члени Групи фактично майже не зустрічалися один з одним і не мали змоги узгоджувати і обговорювати найважливіші питання: свого світогляду, мети руху і подібні проблеми. Цілий ряд засновників Групи були прикуті до місця свого поселення, не маючи змоги пересуватися вільно. Строката в Тарусі під Москвою, Лук'яненко у Чернігові, Кандиба в Західній Україні.

Звідси і саме цим пояснюється деяка непослідовність, різнобіжність і не однаковий рівень документів Групи — факт, який дає різним дослідникам підставу тлумачити ці документи кожен по-своєму.

Треба також пам'ятати і про ще одну надзвичайно важливу обставину: адже в радянських умовах ідея самостійності України проголошена пропагандою гріхом нумер один, найтяжчою зрадою народу. І якщо в таких умовах ідея ця у прихованій, завуальованій чи більш відвертій формі усе ж таки прозирає майже з усіх документів Групи, то такі речі аж ніяк нема права недобачати чи ігнорувати.

Наступною віхою в розвитку незалежної політичної думки слід вважати конфісковану працю Юрія Бадзьо „Право жити“. Навіть у сконденсованому вигляді „Листа до ЦК“ вона містить надзвичайно важливі думки і великий поступ у політичному мисленні українського патріотичного руху. Важлива вона тим, що насамперед відбиває світогляд тієї високоосвіченої інтелігенції, згуртованої і відомої колись під назвою „шестидесятників“.

Я наведу лише одну цитату із цієї важливої праці, що якось пройшла малопоміченою в українській еміграції. Принаймні вона ще й досі не вийшла окремою брошуркою англійською мовою, хоч українські науковці цитують її і покликаються на неї.

Ось до якого висновку приходить Юрій Бадзьо у своїй праці: „Демократизація радянського суспільства **немислима без кардинального перегляду міждержавних узаємин радянських народів.** Багато українців, до них належу і я, вважає, що вільне гідне національне життя українського народу неможливе в рамках політичної, державної єдності з Росією. Надто тривалі в Росії традиції великороджавництва, традиція дивитися на Україну як на свого законного молодшого „брата“, тобто свою історичну власність. Можуть бути різні погляди на форму державного самовизначення України, але не може бути ніякого компромісу в тому, що вихід України з федерації радянських республік — наше конституційне і моральне право і вирішувати це питання компетентний лише самий український народ в умовах демократії і вільного обговорення проблем“.

Одним із останніх відомих нам спалахів легальної боротьби на Україні був рух на Закарпатті, про який ми довідуюмося із низки опублікованих цим рухом журналів *Хроніка Католицької церкви на Україні*, рух цей очолював невтомний Йосип Тереля. Він же й був редактором журналу. Журнал підносить не лише справи переслідувань греко-католиків, але й цілу низку інших питань, тісно пов’язаних із національним становищем українського народу.

На одній із сторінок журналу бачимо жінку-в’язня і поруч гасло: „Україна або смерть!“ У порівнянні із попередніми документами руху, мова цих матеріалів суттєво інакша, так само як і склад учасників інший. Якщо не боятися узагальнень, то можна припустити, що ідеї української інтелігенції, яка побоялася стати на захист рідного народу у попередні роки, на сьогодні проникли у нижчі шари населення й українського суспільства. Як широко чи глибоко — це, звичайно, питання.

Не можна сьогодні говорити про українські справи обминаючи мовчанкою найгіршу трагедію віку, що сталася на українській землі кілька місяців тому. Сьогодні ми всі з тривогою слідкуємо за кожним словом про чорнобильську катастрофу. А тих слів у західній пресі все меншає й меншає ніби пропорціонально до того, що жертв там, на Україні, усе більшатиме.

Всі ми розуміємо, що сталася непоправна біда, яка матиме далекосяжні наслідки насамперед для здоров’я людей, на кілька поколінь наперед. Отруєні і спустошені гектари родючої і мальовничої землі, тисячі людей втратили своїй домівки, діти загубили своїх родичів, батьки й матері ніяк не зберуть докупи своїх дітей, якщо ще вони зберуть їх живих у майбутньому.

Дехто із західніх спостерігачів зауважував, що така трагедія з вини легковажного ставлення влади до людського життя, до людської безпеки не може не викликати напруження міжнаціональних стосунків і насамперед напруження між Москвою і

Україною. Я не спеціяліст робити передбачення і футурологія не є моїм гоббі, але деякі зміни я зауважила. Маю на увазі зокрема останній з’їзд українських письменників у Києві, а після нього виступи Олійника і Мушкетика в Москві, на всесоюзному письменницькому з’їзді.

Українські письменники, що роками мовчали і мовчки немов заворожені спостерігали, як під ними поступово, але наполегливо й цілеспрямовано затоплюють україномовний суходіл, раптом немов прокинулися від летаргічного сну і заговорили. Заговорили, звичайно, не на повний голос і не про всю правду. Але й того, що вони сказали — покищо і того досить.

На з’їзді, наприклад, виявилось, що стан української мови й культури в садках і школах вимагає негайної уваги й допомоги (про це говорив Олесь Гончар і Леонід Новиченко, та й багато інших), що сірість і ремісництво міцно запанували в українській літературі, а знані майстри надають перевагу і втікають радше у обтяжливе, але набагато спокійніше перекладацтво; що українські письменники, за словами Романа Лубківського, „змушені бачити одне, говорити друге, писати тре-те, а публікувати четверте“: що тиражі українських книжок катастрофічно падають і що видання українських книжок на душу населення не сягає навіть двох примірників. Сказано було на з’їзді й про те, що в наслідок відповідних закликів зверху література українська фактично перетворилася в політичну пропаганду, на українській сцені йдуть не талановиті п’єси, а „просто розбиті на діялоги тексти з газетних повідомлень“, а „під виглядом поезії друкують кілометри закликів і повчань“ і що в таких умовах в українській літературі „торжествують не справжні таланти, а спритні маніпулятори темами сьогодення.“ Напрошується питання: хто таку літературу читатиме, кого з молоді вона притягатиме і чого варті навіть ті два примірники українських книжок на душу населення.

Найбільше тривоги було виявлено щодо „духового мікроклімату“, щодо тепличних умов, в яких доводиться працювати українським письменникам, або як називав це простіше Олесь Гончар мовне середовище, прородне довколішнє середовище, в якому живе і твориться література. „Мова, сказав він, душа кожної національної культури, насажливе й нічим незамінне джерело її розвитку, і кому вже як нам письменникам — та й хіба тільки нам, — вболівати за це?“

Багато ще тривог прозвучало з високих трибун письменницького з’їзду про безнастанині маніпуляції над Дніпром, про майбутні заплановані партією просто таки злочинні експерименти над українською національною рікою, що можуть цілком змінити обличчя української землі.

Звичайно, тут можна сказати, що українські письменники діяли за прикладом російських письменників або згідно закликів останнього партійного лідера до гласності і відвертості, але чорно-

"UKRAINA" VACATION RESORT INC.

"УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Board of Directors: P. O. Box 1716, Stn. "A", London, Ont., Canada N6A 5H9

Resort: R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 455-9939 (519) 453-6130

ОСЕЛЯ

ОДУМ-У

Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Онт., Канада. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Табори Ю-ОДУМ-у, Спортивні Табори ОДУМ-у, Кобзарські Табори ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзди, конференції, пікніки та різноманітні імпрези. Залі оселі, з модерним кухонним устаткуванням та зі смачними українськими стравами приміщують 800 осіб, включно з новопобудованою залею „Полтава“, і надаються на різні імпрези. На оселі також є модерний будинок для таборування, який приміщує 50 дітей, великий модерний басейн та інші будинки. Оселею керує Рада Директорів. Голова — М. Співак. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повище подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує І. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референт

бильська трагедія показала, що сам лідер не поспішав діяти згідно своїх власних закликів до правди.

Отже виглядає, що нечуване лихо в Чорнобилі перевернуло деяким чесним письменникам душу, показало їм, що перед таким лихом, перед лицем смертельної небезпеки, яка віє й віє з Чорнобилем, — усі рівні — лояльні й нельояльні, слухняні виконавці партійної волі і неслухняні, а найголовніше: чого варта кар'єра серед такого лиха.

Не відважуючись засудити злочинне керівництво за Чорнобиль, вони принаймні почали говорити про стан української літератури, культури й може про менші лиха. Іще відвертішими і сміливішими були виступи Олійника і Мушкетика в Москві на всесоюзному з'їзді письменників, де прозвучали слова про порушення ленінської національної політики і про русифікацію (хоч слово це було як табу, не вимовлено) шкіл, дитячих садків, театрів. Одне слово, Чорнобиль розв'язав декому язики, зв'язок тут як на мене безперечний.

Звертаючись тепер до другої частини своєї теми, до наших завдань тут на Заході взагалі, а української молоді зокрема, я хочу насамперед підкреслити, що не можна знечінювати жодного аспекту життя української громади в країнах її поселення, на якому рівні це б не було: чи це на рівні церкви,

де згуртовані найчисленніші людські ресурси, чи школи, де закладається не лише українська свідомість, але й важливе для майбутнього почуття української спільноти, чуття родини в ширшому значенні цього слова, чуття українського ліктя. Церкви ж у свою чергу не повинні занедбувати і зводити життя церковної громади виключно до релігійного життя, як це стається у багатьох українських церквах сьогодні.

Логічно буде сподіватися, що наші духовні пасторі цікавитимуться і прищеплюватимуть любов до громадської праці, увагу до подій у світі, особливо ж до подій, пов'язаних з Україною.

Всі звички нарікати і казати, що українські дисиденти забагато надій покладають на еміграцію і що, мовляв, вона не багато може. Я хочу сьогодні підкреслити, що українська еміграція, не зважаючи на свою розпорощеність і недолю, дуже багато досягла. Можна бути цілком упевненими, що якби не галаслива українська еміграція за межами України, всі негативні і згубні для України явища розвивалися б набагато швидше і катастрофічніше, бо московські душителі і їхні холуї на Україні не мали б жодного стриму. Особливі заслуги треба підкреслити в галузі української науки, друкування й публікації книжок. Тут тяжко переоцінити за-

слуги таких наших наукових центрів, як Український Гарвард, Інститут наукових досліджень при Альбертському університеті в Едмонтоні, Українська Академія наук та інші подібні інституції. Ці установи перебрали на себе і провадять левину долю досліджень україністики тут, на Заході. На сьогодні, коли шкільництво і українська наука в Україні особливо в занедбаному стані, святий обов'язок кожного українця і нашої молоді підтримувати їх усіма можливими силами.

Особливого значення надає свідомий люд України і українські патріоти західним радіостанціям. Я сама в минулому була пильною слухачкою цих „ворожих“, як називали їх, голосів і розумію, яке це велике значення має для мешканця України. Тому не перестаю про це говорити. Я особисто не знаю як це робити і не можу радити, але закликаю українську молодь, яка зросла тут на американській землі і уміє представити владоможцям рахунок за свої податкові доляри, закликаю звернути на це питання увагу і втручатися у справи західних пересилань на Україну, домагатися збільшення годин і найголовніше — вимагати певної якості передач, яка не залежатиме від коньюнктури моменту чи чергового настрою президента, а буде постійною в інтересах слухача на Україні.

Українські молоді треба докладати всіх зусиль, щоб українська громада продовжувала бути сильною і зберігала та розвивала свої національні інституції: шкільництво, пресу, видавництва, українську науку. Тільки в такому разі можна прислужитися Україні, а разом з тим і українським патріотам посередньо чи безпосередньо, бож усе це такі речі, за що вони на Україні кладуть свої голови, за що їх сурово переслідують.

Звертаючися сьогодні до молоді ОДУМу, мені хочеться зокрема сказати: продовжуйте традиції своїх батьків і не занедбуйте їхніх досягнень. Але не повторюйте їхніх помилок, надолужуйте прогалини, започатковуйте іще незапочатковане. Найбільшим недотягненням усіх без винятку, як на мою думку, українських партій і організацій є їхня партійна чи організаційна обмеженість і відгородженість. Тому не бійтесь нав'язувати контакти і об'єднувати свої зусилля в добрих ділах із іншими українськими молодіжними організаціями. Якщо СУМ чи Пласт започатковує якусь корисну акцію, скажімо, акцію на захист справи Мирослава Медведя, приєднуйтесь до них. Якщо вони не звертаються до вас, то будьте мудріші і вищі, зверніться до них самі. Треба відкинути дріб'язкову амбіцію, порахunkи, погоню за „кредитами“ й пописуванням: ось, мовляв тільки ми це зуміли зробити. При об'єднаних зусиллях ефект буде незрівняно вищий.

Не треба забувати також про контакти із іншими молодіжними організаціями поміж інших етнічних меншостей Америки й Канади. Я не перестаю дивуватися, які наші контакти з ними слабкі

і нетривалі. Адже латиші, естонці, литовці, поляки — це ж наші тепер природні союзники і друзі по нещастю. Так само, на диво, мало відгуку і підтримки виявлено афганським борцям. Спільні дії з усіма цими групами не лише б посилили наші зусилля, а й мали б надзвичайно великий момент і приклад для народів Радянського Союзу. А приклад цей, будьте певні, якимось чином відгукнеться там і матиме резонанс.

За малими винятками, майже цілковито зійшла нанівець діяльність комітетів оборони українських політ'язнів. Я принаймні не знаю про появу жодного нового молодіжного комітету, а ті, що постали кілька років тому, як здається, вичерпали свою, енергію, терпеливість і завзятість, якраз те, на що їй розраховує Радянський Союз: Захід пошумить і перестане.

Тут, звичайно, на негайний ефект і конкретні результати розраховувати не доводиться. Але наполегливі і систематичні зусилля все одно мали б відповідні наслідки. Уже те, що українські справи і справи українських патріотів лунають на міжнародних форумах — уже це має неоцінене значення.

Треба максимально використовувати такі форуми, як Гельсінські конференції, заходи Міжнародної Амнестії, щоб підносити ці справи. Тим самим молоді люди українського походження перебрали б естафету в українських патріотів, яких сьогодні примусили замовкнути.

Мені б хотілося закінчити сьогодні свою доповідь словами Михайла Драгоманова: „Еміграція — річ тяжка, але при певних обставинах необхідна. З самого XVI ст. свобода Англії, Шотландії, далі Франції, Німеччини, Італії, Угорщини не обійшлась без еміграції й еміграційної літератури. Не обійтесь без того і свобода України.“ (Михайло Драгоманов, *Листи на Наддніпрянську Україну*, друге вид. (1915), стор.93.)

АРКА ЗАХІД

2282 Bloor Street West — Toronto 9, Ont.
Tel.: 762-8751

В нас можна набути • книжки • українські часописи та журнали • пластинки • друкарські машинки • різьбу та кераміку • полотна • нитки і вишивки.

Маємо великий вибір дарунків на різніоказії.

ПРОСИМО ЛАСКАВО НАС ВІДВІДАТИ!

ФІЛІЯ ОДУМ-У ТОП-У МІННЕСОТИ ВЗЯЛА АКТИВНУ УЧАСТЬ В МОЛЕБНІ ЗА ЖЕРТВИ КАТАСТРОФИ В ЧОРНОБИЛІ

Загальний вигляд молебню

Зліва: Секретар філії ОДУМ-у Міннесоти Ліда Ярмулович, губернатор Руді Перпіч і Наталка Лиса СВУ — голова філії.

Зліва: Др. Анатолій Лисий, губернатор штату Міннесоти Руді Перпіч, Владика Константин, Архиєпископ УПЦ США, Дарія Лиса СВП.

В неділю, 1-го червня 1986 р. ротунді Стейт капітолю Міннесоти відбувся відкритий молебень за долю жертв нуклеарної трагедії в м. Чорнобиль, Україна.

В молебні взяли участь всі православні, католицькі та баптистські громади Міннеаполісу-Сейнт Полу. Молебень очолив Архиєпископ УПЦ США

Владика Константин. Провідну участь в організації цієї акції взяли члени ТОП-у-ОДУМу філії Міннесоти. Головою інтердомінаційного комітету був Др. Анатолій Лисий, СВП і організаційним референтом і майстром церемонії була Дарія Лиса, СВП. Члени ТОП-у і ОДУМ-у, як і інші молодечі організації, взяли чисельну участь в цій події.

Віталій МІЗИНЕЦЬ

МИКОЛА ДОМОНТОВИЧ

Народився Микола Васильович Злобінцев у селі Домонтова десь в 1886-87р. у родині сільського інтелігента. Він, пізніше в житті, перебрав прізвище свого села, коли писав і виступав на сцені. Можна припустити, що він походив з родини священика або сільського вчителя, його вважали інтелігентом. Не можна бути впевненим, що походив він з поміщицької родини або службовця.

Він мав гарний баритоновий голос і мабуть навчився грати на бандурі у відомого чернігівського кобзаря Терешка Пархоменка.

Десь у 1905-6 р. Домонтович вступає в Київський університет, де вчиться на історичному факультеті. Тут між товаришами-студентами він створив ансамбль бандуристів, який виступав кілька разів у Києві в 1906 р. З рецензії на один концерт який організувало товариство «Боян», знаємо, що на одному з концертів у Києві 1906 р. виступали бандуристи, котрі грали і співали в супроводі своїх бандур.

В 1913 р. в Одесі вийшов перший зошит «Самонавчитель гри на кобзі». Тут Домонтович подає короткий опис історії бандури, вигляд та стрій бандури, як її держати і грати, коротку теоретичну частину, але опису різних строїв, нам не подає.

В 1914 р. вийшла друга частина цього самого „Самонавчителя“ в друкарні Є. І. Феченка «Діло», в Одесі. Тут було надруковано ряд творів для голосу в супроводі бандури.

1 Поза гаєм гаєм	
2 Гречаники	
3 Про Морозенка	
4 Про Саву Чалого	від Т. Пархоменка
5 Про Нечая	від Т. Пархоменка
6 На смерть Шевченка	від Т. Пархоменка
7 Про Максима Залізняка	від Т. Пархоменка
8 Попаденька	
9 Киселик	
10 Засідатель	
11 Соцький	
12 Про Куперяна	
13 Хата моя рубленая	
14 Там де Яtronъ	
15 Гей не дивуйте	для ансамблів

Підручник розрахований для бандури з 7 басками і 20 приструнками. На обкладинці другої частини поміщено оголошення, що незабаром має вийти і другий збірник з нотами «улаштованими» до гри на кобзі. Ціна 60 копійок.

Чи такий зошит у світ вийшов, ми не знаємо, але примірника ми не знайшли. Можливо що ви-

бух Першої Світової Війни перешкодив у її випуску.

До революції Домонтович працював викладачем у Золотоношській гімназії, де він викладав історію. Після революції він викладає в Сільській Академії в Ірманці, 10 кілометрів від Золотоноши. Тут він теж зорганізував ансамбль бандуристів і виступав з концертами, як сам, так, і з ансамблем.

В ансамблі було 6 чоловік. Всі грали київським способом, як Т. Пархоменко (один із бандуристів називався Чухрай). Цей ансамбль існував в 1920-23 принаймі, і кожний бандурист сам собі виробляв бандуру під керівництвом Домонтовича. Робив він бандури з верби, а з часом із грабу, з тієї частини біля самого кореня. Для дейки вживав ялину. Дерева він висушував у зерні і в піску. Коли видовбували коряка, то робили маленькі дірочки, куди встремляли фарбовані сірники для означення товщини коряка.

Кожний бандурист робив собі заокругленого ноха, з яким він видовбував коряк. Кілки були дерев'яні, адже Домонтович вважав, що чим менше металу на бандурі тим краще.

Одного дня прийшов трактор з Америки. Дошки з упаковки були з породи сосни. Матеріал цей Домонтович взяв для дейки своїх бандур.

Ансамбль мав у своєму репертуарі пісні про Бондарівну, про Морозенка, Гей не Дивуйте, Че-чітку та багато інших пісень. Також співали пісню:

Ой зза гори-гори, журавлі летять,
Мабуть добру вістку знають, бо дуже кричать
Спустились наниз та й сіли кружком.
Мабуть-мабуть від Гетьмана що іде з добром.
Не сам Гетьман іде, Сто тисяч веде
Козаченків з України, аж земля гуде.
Тоді-годі спати, Україно мати!
Пора коники сідлати волю здобувати.
Доля України.....
.....Успокоїть нас

Після виконання цієї пісні в залі створився скандал. В залі був представник Райкома з Полтави. Почувши цю пісню, він встав і попросив заграти інтернаціонал. Домонтович попробував, але нічого не вийшло. Скандал створився, бо виявилося що Домонтович революційних пісень на бандурі грати не знав.

Тоді цей комуніст попросив, щоб Домонтович заспівав «Ще не вмерла Україна». Домонтович відповів що заграє, але нехай представник райкому запіває. Таким чином Домонтович врятував себе від напруженого моменту, котрий створився в залі.

В репертуарі Домонтовича теж була сатирична пісня про адвоката — „Раз я в волості судився“. „Раз я в волості судився, з нашим сільським адвокатом Нас судили судді вбрані, в сукна чоботи сап'яні. Вони довго клопотали, поки діло розібрали. А як діло розібрали, по закону все зробили.

Тоді треба було здавати тексти пісень на контроль цензури, щоб повірити, чи можна пісню співати чи ні. Вище згаданий текст пройшов перевірку, бо нічого забороненого в тексті не було. Коли Домонтович пісню цю почав виконувати, то він грав роль нерозумного селянина, і співав пісню, поволі, але повторяв останні два склади кожної стрічки чотири рази, таким способом пісня так виходила:

Раз я в волості судився,
З нашим сільським адвокатом.
катом, катом катом
З нашим сільським адвокатом, катом.
Нас судили судді вбрані,
В сукна чоботи сап'яні,
П'яні П'яні П'яні
В сукна чоботи сап'яні, п'яні
Вони довго клопотали,
Поки діло розібрали.
Брали брали брали брали
Поки діло розібрали, брали.
А як діло розібрали.
По закону все зробили.
Били били били били
По закону все зробили, били.

Домонтович був українським патріотом. Він був прикладом для всіх довкола нього. Він завжди був привітливий, симпатичний і гордий з того, що він українець. Ходив він весь час у вишитій сорочці. Російського слова від нього ніколи не можна було почути. Він мав молоду гарну дружину, сина і дочку.

Такий чоловік мабуть довго не прожив у радянських умовах, і мабуть був одним із перших, яких влада знищила. В 1928 р. з'явилася рецензія на „Самонавчителя“ Домонтовича та інших. Обчинників написав відповідь на рецензію свого підручника, але від Домонтовича нічого не було чути, його вже не було в живих у 1928 р.

Про Домонтовича рідко згадують в Україні сьогодні. В своїй праці «народні співці-музиканти на Україні» (К 1980) Андрій Омельченко не згадує його зовсім у розділі, де пишеться про перші підручники гри на бандурі, хоч там згадано підручник Хоткевича (1909), Шевченка (1914), та Обчиннікова (1914).

Коли я Андрія Федоровича, тепер покійного спитав — чому він не включив Домонтовича до своєї книжки, то він мені відповів, що існує в Києві бандурист М. Полотай, і що він не конструктивна людина і любить показати, що він знає щось. У Домонтовича був брат, котрий був начальником у військах УНР за Петлюри. Його піз-

УПОКОЇВСЯ І. БАЙРАЧНИЙ

Повідомляємо що у суботу 13-го вересня відійшов у вічність бувший довголітній член Управи Товариства Одумівських Приятелів м. Торонта, член Полтавського Комітету та член Головної Управи ТОП Канади

ІВАН БАЙРАЧНИЙ

Заупокійна Служба Божа була відправлена в сіреду 17-го вересня в Катедрі св. Володимира в Торонто.

Похоронено, покійного на кладовищі св. Володимира, оселя Київ, Оквіл, Онтаріо.

Дружині і Родині Покійного складаємо сердечні співчуття.

Вічна тобі пам'ять дорогий Друже.

За Головну Управу ТОП Канади
I. Данильченко — голова.

ніше знищили, і Полотай це знає. Краще було Домонтовича оминути, щоб Полотай на мене болота не кидав. І так труdnо було книжку цю видати. Краше щоб вона була вийшла без Домонтовича, ніж щоб вона зовсім не вийшла.

Про цього бандуриста і українського патріота ми мало знаємо. Він був організатором першого зрячого ансамблю бандуристів та автором другого „Самонавчителя“ гри на бандурі. Таким способом він зробив великий вклад в розвиток бандурного мистецтва і за це заслужив вічну пам'ять і подяку від всіх бандуристів.

Бібліографія

М. Домонтович, Самонавчитель до гри на Кобзі або бандурі ч.1, Одеса 1913

М. Домонтович, Самонавчитель до гри на Кобзі або бандурі ч.2, Одеса 1913

В. Стець, Кобза та кобзарі, Берлін, 1923

Б. Кирдан, А. Омельченко, Народні-співці музиканти на Україні, 1980

А. Омельченко, Розвиток кобзарського мистецтва на Україні, кандидатська дисертація, 1967

У. Самчук, Живі струни — бандура і бандуристи Детройт, 1976

Г. Хоткевич Два поворотні пункти в історії кобзарського мистецтва, Музика, 1928, № 10-11

Г. Хоткевич, Огляд самонавчителя гри на бандурі, там же

Л І Ященко, Державна заслужена капела бандуристів Укр, К, 1970

ПРОПАМ'ЯТНИЙ ФОНД ІМЕНИ ПЕТРА І ОЛЬГИ НЕЛІПІВ

Брати Неліпи — Василь і Григорій — заснували фонд при „Молодій Україні“, у пам'ять своїх батьків, світлої пам'яти Петра й Ольги Неліпів, які відійшли у вічність 1985 року. Цей фонд має бути непорушним, а відсотки з нього будуть призначатися на винагороди українській молоді, за визначну діяльність у різних галузях українського життя.

Редакційна колегія журналу матиме за свій обов'язок винагороджувати одумівок і одумівців за успіхи у навчанні, в гуртках самодіяльності, за визначну організаційну працю та за успіхи у спорті — на рекомендацію філій ОДУМ-у.

Фонд нараховує \$6,500.00. Склали:

Сини — Василь і Григорій Неліпи з родинами	\$5,000.00
Василь і Людмила Неліпи	\$1,000.00
Іван і Мотря Носовенки	\$400.00
Юрій і Олена Лисик у пам'ять своїх батьків	\$100.00

КОНКУРС НА СТАТТІ ПРО ЖИТЯ В УКРАЇНІ В 1930-ІХ РОКАХ

Щоб одумівська і прихильна до ОДУМ-у молодь ближче познайомилась з життям українського народу в Україні в 1930-іх роках, проголошуємо конкурс на найкраще написані статті. Статті мають бути 500 до 2000 слів і мають бути подані джерела. Також мають бути заличені копії уривків важливіших джерел. Мова може бути неукраїнська, але переможець тоді отримає тільки половину призначеної нагороди.

Нагороди будуть слідуючі:

14-17 років	18-30 років
Перша	\$200
Друга	\$140
Третя	\$80
	\$300
	\$200
	\$121.00
	\$100.00
	\$85.00
	\$50.00
	\$30.00
	\$25.00

Нагороди є з фонду пам'яті Катерини Мороз. Цей фонд в сумі 10,000 дол. створили чоловік покійної Григорій Мороз і родина.

Жюрі робитиме рішення про зміст, вживання нових джерел і загальну вартість статтей. Статті мають бути надіслані на адресу журнала „Молодої України“ до 31-го грудня 1985 р.

Центральний Комітет ОДУМ-у

КОНКУРС 1986

Щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журнала оповідання, статті, поезії, проголошуємо конкурс на найкраще написані твори українською мовою. Нагороди будуть такі:

1-ша:	\$ 200.00	2-га:	\$ 150.00
3-тя:	\$ 125.00	4-та:	\$ 100.00
5-та:	\$ 60.00	6-та:	\$ 50.00
7-ма: \$40.00			

Жюрі робитиме рішення про належний мистецький рівень і загальну вартість поданих на конкурс творів.

Твори мають бути надіслані на адресу журнала «Молода Україна» до 31-го грудня 1986 року, під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом мають бути подані в окремій конверті.

Нагороди є з відсотків нерухомого фонду журнала «Молода Україна». Цей фонд започаткували Федір і Надія Бойко в 1982 році. Тепер він нараховує 7,818 дол. що склали:

\$4,006.00	Федір і Надія Бойко
\$1,000.00	Андрій Степанченко
По \$500.00	Головна Управа ТОП-у Канади, Ярослав і Тетяна Романишини, Іван Дубилко
\$201.00	Головна Рада СВ ОДУМ-у Канади
\$200.00	Колишня філія ТОП-у в Монреалі
\$121.00	Андрій Степовий
\$100.00	УРДП в Монреалі
\$85.00	Василь Шимко,
\$50.00	Іван Даценко,
\$30.00	Дмитро Кірев
\$25.00	Родина Л. Мазурець, Ніна Яців.

Відсотки з фонду будуть річно призначатися молодим авторам.

Чеки просимо виписувати на «Moloda Ukraina». На пожертви будуть видані поквітування для звільнення від доходового податку.

Центральний Комітет ОДУМ-у

S N I H HEATING & COOLING

ВОЛОДИМИР СНІГ
Власник

11 Marmora St.
LONDON, ONT. N5Z 1Z4

Telephone
(519) 432-1983

Турист з України

**БІЛЯ ПАМ'ЯТНИКА Т.Г. ШЕВЧЕНКОВІ
У ВАШИНГТОНІ**

*I тюрми похмури,
Й солдатчина втома
Його не спинили
В дорозі ні раз.
Від білої хати
До Білого Дому
Дійшов крізь століття
Шевченко Тарас.*

*Він вийшов з далеких
Гаїв слов'їних,
Пішов навпрошки —
Через гори й моря.
Зрядила у світ
Свого сина Вкраїна
Туди, де світила
Свободи зоря.*

*А він все ішов
Через строгі кордони
Народів, держав
І жорстоких віків.
І тут зупинився,
В самім Вашингтоні,
І руки протяг
До своїх земляків.*

*Їх доля посіяла
В світі усьому.
Нагнути лиши їх
Не змогли москалі —
Ані в тридцять третім,
Ані в тридцять сьомім,
Ані на Чорнобильській
Сивій землі, —*

*Що корчиться в муках
На чорних руїнах
Хоронить народу
Свого дивацтвіт.
Хоронить майбутнє
Твоя Україна —
Отих, хто на світ
Народитись не встиг.*

*Що ж значить Вкраїні
Наш день пелехатий,
Який ще готове
Для неї тягар?..
Від Білого Дому
На білу хату
Замріяно дивиться
Мудрий Кобзар.*

Leo Sokolowski

ЛЕВКО СОКОЛОВСЬКИЙ

запрошує Вас оглянути нові моделі автомобілів марки GENERAL MOTORS у фірмі OLD MILL PONTIAC — BUICK. Маючи великий досвід в автомобільних справах, він допоможе Вам купити або взяти на винайм нове чи вживане авто, по добрій ціні. Тел. 766-2443.

OLD MILL

PONTIAC-BUICK

OLD MILL PONTIAC-BUICK LIMITED

2500 BLOOR ST. W., TORONTO 766-2443

**СКЛАД УКРАЇНСЬКОЇ
РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ У ВІДНІ**

Українську репрезентацію на Гельсінкській конференції у Відні очолює представниця Комісії Прав Людини (КПЛ) СКВУ Христина Ісаїв і до цієї репрезентації входять:

Від КПЛ СКВУ — Іванка Яців і Микола Мороз (Торонто); від закордонного представництва Української Гельсінкської групи — Надія Світлична і Леонід Плющ; від „Смолоскипу“ — Андрій Сороковський (співробітник Кестон коледжу у Лондоні); від організації „Американці в обороні людських прав в Україні“ (АОЛПУ) — Божена Ольшанівська, Люба Йова і Марія Демчук; від УКРади — Наталія Павленко (Нью-Йорк); від ОДУМу — Алекс Непрель (Нью-Йорк); від СУСКу — Данило Дзвоник (Вінніпег). Близько з Українською репрезентацією співпрацює представник Конференції Українських Політичних Партий і Організацій (КУППО) Володимир Малинович (Париж).

Світлана КУЗЬМЕНКО

ДВІСТІ ЛИСТІВ БОРИСА АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА

Дмитро Чуб (псевдонім Дмитра Нитченка) — письменник, видавець і дуже енергійна ділова людина, невтомний працівник на сусільно-громадській ниві, зокрема в українсько-освітній праці для нашої молоді на еміграції, видав, під маркою Об'єднання Українських Письменників на Еміграції „Слово“, в Мельбурні, Австралії, у видавництві „Ластівка“, надзвичайно важливу й цікаву книжку „Двісті листів Б. Антоненка-Давидовича“ — збірку чи вибірку листів Антоненка-Давидовича до Дмитра Чуба напротязі їхнього 11-літнього листування, починаючи від 14-го липня 1968 року аж майже до смерті Антоненка-Давидовича, останній лист датований 15-им жовтня 1983 року. Хоч автор листів у цій книжці — людина з дуже трагічною долею — понад 20 років перебував у концентраційних таборах і ув'язненні, а повернувшись в Україну, був переслідуваний владою та що його листи перед тим як дійти до адресата мусіли перейтиsovетську цензуру (згідно з приміткою Дмитра Чуба в книжці, приблизно 20-35 відсотків листів було сконфіковано), все ж, знаходимо у листах так багато чого, що дає яскравий духовий портрет автора „Листів“ — як розумної, шляхетної, щирої і доброї людини. З творів Антоненка-Давидовича знаємо, що він був дуже талановитим письменником і мовознавцем, а з його пройденого життєвого шляху — великим українським патріотом. Самозрозуміло: ці листи є невід'ємною частиною літературної спадщини Бориса Антоненка-Давидовича.

У післямові до книжки пера Олександра Хахуліна — співв'язня Антоненка-Давидовича в концентраційному таборі, передрукованої з журналу „Континент“, ч. 5, 1985 р., читаємо: „...Помер Антоненко-Давидович. Вічно гнаний, вічно переслідований...“ Ось що пише автор післямови про життя Антоненка-Давидовича у таборі тяжких робіт на будівництві Востоклагу 507: „попереднього возія тачок, якого замінив Антоненко-Давидович, Бакум (ім'я — С.-К.) перевів на розробку ґрунту і вантаження його тачки. Ображений за це на но-венького, хоч той ні в чому не був винен, він вантажив його тачки з перекосом, тобто на один бік накладав більше землі, ніж на другий. Тачка від цього хилилась і йшла вбік, її тяжко було везти. А трап, перекинutий на козлах через глибоку яму, був завширшки в одну дошку, і вона була тонша, як належало. Такий трап дрижав, вібрував і навіть досвідченому возієві неможливо було перевезти по ньому перехняблена тачку, а в руках Антоненка-Давидовича вона була вперше в житті. На самій середині трапу тачка вирвалась із його рук і загриміла на дно ями. Згубивши рівновагу, полетів за нею і недосвідчений возій. Він міцно

вдарився боком, а потім і головою об чавунне колесо тачки...“

А от як Олександер Хахулін описує свою першу візиту в Антоненка-Давидовича в Києві 1974 року, вже після їхнього звільнення із ув'язнення: „В кутку обличчям до стіни у своєму робочому кріслі, розвернутому на 180° сидів Борис Дмитрович. Сидів так, ніби це не господар мешкання, а хтось випадковий, що ненароком забрався й був пійманий тепер міліцією... Міліціонери, крім одного, що стояв біля дверей, були зайняті переглядом рукописів письменника. Вони нишпорили скрізь: в шафах, в столі, на полицях, в розкиданіх на підлозі якихось скриньках і валізах. Вони вибирали все, що здавалося їм крамольним, і складали це „крамольне“ в свою валізу...“

„...я чув, як другий робітник КГБ сказав Борису Дмитровичу: — Ми вас, звичайно, не заарештуємо. Але в нас є інші засоби, рівнозначні арештові!... Хто в Росії не знає, ще це таке? Це запроторення здорових людей до психолікарні або, як народ охристив, до психушки, до спільніх палат з дійсно хворими людьми, і згубне лікування тими ж ліками, якими лікують дійсно хворих...“

І ось, нарешті, вони зустрілися: „Ми сиділи з ним (Антоненком-Давидовичем — С.К.) в невеликому парку біля університету імені Шевченка, на лавці, яку затінили високі каштани. Антоненко-Давидович все хотів прокреслити на піску просту лінію і ніяк не міг цього зробити. Так дрижали його руки... Раптом з боку бульвару до парку увійшов міліціонер... Він не звертав на нас ніякої уваги... Проте Борис Дмитрович, помітивши його, весь якось зіщулився, утяг голову в плечі, і палиця випала з його рук. Він підняв палицю, що відкотилася набік, і не захотів далі бути в парку..., простяг мені руку, згорбився і, дивлячись собі під ноги, попростував додому.“

„У день моого від'їзду з СРСР, — пише автор післямова в іншому місці, — Антоненко-Давидович признався: „З того дня — (він мав на увазі трус у його мешканні) — ні рядка не написав. Не пишеться. Перо випадає з рук. Сниться якісь жахливі сни. Ніби за мною все хтось гониться, а я втікаю і ніяк не можу втекти. То раптом сниться, що я знову в таборі і вже не вийду з нього ніколи. А цими днями приснилась з усіма деталями психілікарня і лікар в білому халаті, з яскравими пагонами під халатом, які просвічуються крізь рідку тканину, говорить мені голосом того кагебіста: — Ми вас, звичайно, не заарештуємо, але у нас є інші засоби, рівнозначні арештові...“

— Та хіба це рівнозначні! Це найлютіші!.. —

При цих словах на його очах з'явилися сльози".

І от виникає питання: що ж це за людина, що вона таке зробила, що заслужила собі на ось таку немилосердну долю від влади?

Про неї як людину: мабуть, найкраще скажуть цитати з її власних листів і слова людей, що знали її близьче, поміщені в книжці „Двісті листів Б. Антоненка-Давидовича“.

Ось, що, наприклад, говорить автор післяслова у книжці про походження прізвища Антоненка-Давидовича: „Його дружина (перша — С.К.) — київська артистка — Давидович. Коли вони одружилися, обоє стали Антоненко-Давидовичами“, Чи ж потрібно якихось пояснень — що і скільки такий жест Антоненка-Давидовича говорить про нього як людину.

Коли Антоненка-Давидовича заарештували, дружина, за його порадою, взяла з ним розвід. В свої останні роки життя Антоненко-Давидович дуже журився, що помре скоріше від своєї другої дружини, з якою одружився на засланні, і що нікому її хвору буде доглядати, бо у всіх, навіть найближчих, — свої власні турботи.

„Ви безпідставно величаете, мене мовознавцем і літературознавцем, — пише Антоненко-Давидович в одному зі своїх листів до Дмитра Чуба, — я не науковець, — пише він у другому листі, — а лише аматор, що сумлінно виконував ту роботу, до якої мене штовхала громадська свідомість та любов до своєї мови, що в цілому складалася в почуття обов'язку перед минулим свого народу і відповідальністю перед його майбутнім.“

Про поезію Ліни Костенко автор „Листів“ висловлюється так: „Творчість Ліни Костенко світить як променістий маяк у сучасне і майбутнє своєї рідної землі та її людей...“ Антоненко-Давидович називає Ліну Костенко „глибокодумною і оригінальною поетесою“. Він каже: „Читаючи (поезії Ліни Костенко — С. К.), мимоволі думаєш старою біблійною фразою: „Відкіля нам сіє?...“ „Подивляю із блисків немеркнучого таланту авторки, що вражают на багатьох сторінках збірки („Неповторність“ — С. К.), тираж якої вдвое більший за „Марусю Чурай“ — 16,000. Однак у Києві вона блискавично розійшлася, у книгарнях стояли черги по цю книжку, що є нечуваним явищем у Києві! Як бачите, у нас не перевелись споживачі справжньої поезії! „Неповторність“ — це виняток у нашій літературі, а не перехідна збірка поезій“.

А ось слова Антоненка-Давидовича у „Листах“, що кидають світло на тиражі українських і україномовних видань в Україні: „Похвалився був на-діслати вам „Українську поезію кінця 15 — початку 16 століть,“ але коли вдався до книгарні „Наукова думка“, виявилось, що це видання вийшло малим тиражем — 1,500 книжок з яких 1,000 надіслано закордон, а решту можна було придбати на попереднє замовлення, чого я не зробив...“

Є у „Листах“ Антоненка-Давидовича згадка про Бориса Матушевського — участника відомого судового процесу СВУ в Харкові 1930 року, жертву якого у нашій пресі і коштовних книжкових виданнях з чиєю легкою руки чомусь уперто і напевно не в користь українців, заманювалось компромітувати (ніби немає видавати чогось важливішого, наприклад, такого, що стосується нашої культури, освяченого вже часом), що піднесло б наш престиж серед чужинців, і на дусі — нас самих, а не навпаки, чого не видають в Україні, або видають в Москві і Ленінграді як здобутки російської культури. Наприклад, недавно Ленінградська Академія Наук перевидала, **суперлюксусово**, видання „Слова о полку Ігореві“, виданого нею в 1934 році. Теперішнє видання „Слова“ — для закордону, для чужинців, бо до видання додано критичний есей, пояснівальні тексти та коментарі англійською мовою. Ілюстровано це справді препишне видання чудовими ілюстраціями пелєхського майстра-художника Івана Голікова, який повдягав героїв у російську народну ношу, а ціле видання оздобив у дусі російської народної культури.

Такі видання, звичайно, звертають на себе увагу людей чужинецького культурного світу, людей, які часто творять якусь авторитетну опінію і вирішують. Вони промовляють у вигідний спосіб для тих, хто їх видає. Невідомо чи одне подібне видання не заступило б більшість наших проектів, навіть узятих разом, які ми позапляновували для відзначення 1000-ліття Християнства в Україні, за які мабуть не один молиться, щоб вони, якщо б і не принесли нам слави серед чужинців, то принаймні нас не розсварили на наступних 1000 роках.

„У п'ятницю, — пише Антоненко-Давидович, — повертаючись з роботи, до мене зайшов Борис Матушевський... Ви, певно, пам'ятаєте це прізвище, що фігурувало колись між прізвищами Павлушкив, Єфремов, Ніковський тощо. Він засидівся у мене за розмовою до 10-ої години вечора й пішов додому. А, виявiloся, пішов у небуття, бо о 12-ій годині ночі міліція повідомила рідних, що знайшла його мертвим на пішоході перед трамвайною зупинкою. Смерть сталася від серцевої недостатності... Його поховано на Байковому цвинтарі... зійшлося багато народу в трьох поколіннях, де я, звісно, належав до найстаршого, а тому й перший виголосив прощальне слово. Отак пішов у небуття один з небагатьох представників чесної старої інтелігенції, що пройшов скорбний шлях від сцени Харківської опери 1930 року й лише останнє десятиріччя дістав відносний спокій, щоб остаточно спочити навіки 14 січня цього (1977) року“.Було багато вінків, труну з небіжчиком несла до могили сама молодь. Чулися над могилою слова інших промовців і ридання...“

У своєму співчутті Дмитрові Чубові з приводу смерті його дружини Антоненко-Давидович пише: „Людське ество завжди перечить безглузду смерті близької людини і довго не може замирити-

тися з неминучістю такого фатального кінця... Єдине... після дружини, або матері, в кожного з нас лишається близька чи далека Батьківщина, котра заступає нам дружину і матір. Для неї треба жити і працювати, доляючи неминучі розpac і **збайдужіння всього навколошнього.**"

А ось думки автора „Листів“ про деякі інші справи: „Зауваження вашої знайомої про мову київських вулиць слушне: про це б можна було писати багато, але це тема не тільки лінгвістична...“

....„пам'ятайте, що не тільки в здоровому тілі здоровий дух, а часом міцний дух змушує одужувати хворе тіло. Кажу це з власного прикладу...“

Автор „Листів“ відповідає Дмитрові Чубові на цілу низку запитів, що стосуються нашої літературної мови, з чого, напевно, багато читачів, при бажанні, змогли б скористатися. — У своїх листах, зрештою, як і в усіх своїх творах, автор говорить так багато чого зрозуміло, логічно, розумно, цікаво і нікого з їх читачів, я певна, не потрібно буде відсылати за поясненнями до академіків в університети чи інші наукові інституції, як це все частіше і частіше радять людям у нашій пресі різні прихильники шукачів новизни задля виключно самої новизни, особливо, коли нам щось здається цілковитим безглаздям чи й навіть маячинням.

Багато іншого цікавого знаходимо ми в книжці „Двісті листів Б. Антоненка-Давидовича“ — в рядках і між рядками. У книжці ціла низка цікавих знімків, що стосуються життя Антоненка-Давидовича, а також багато слушних інформативних приміток та передмова Дмитра Чуба. Обкладинка Люби Кириленко. Цю прецікаву книжку можна набути в українських книгарнях чи слати замовлення до видавництва на адресу:

„Lastivka“ 36 Percy St.,
Newport, Vic. 3015, Australia.

Ціна 14.00 дол. з напівтвердою обкладинкою і 18.00 дол. з твердою.

**ПРИЄДНАЙТЕ хоч ОДНОГО члена
до ОДУМ-у!**

АКЦІЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ...

З уповноваження Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі створився в Чікаго Збірковий комітет на Північну Америку для придбання фондів на добудову Бібліотеки.

Комітет, що складається з представників різних організацій та індивідуальних осіб, розпочав декілька акцій з метою придбання фондів. Одна з них — це льотерія, яка уможливить охопити найбільше число української спільноти для розбудови

ЧЛЕНИ АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ ІМ. ГНАТА ХОТКЕВИЧА
ФІЛІЇ ОДУМ-У В ТОРОНТО

запрошує Вас

на

ВІДЗНАЧЕННЯ

з нагоди

20-ЛІТТЯ АНСАМБЛЮ

яке відбудеться

в неділю, 9-го листопада 1986 р.
о 4:00 год по обіді
в залі Катедральної громади
св. Володимира
при 404 Бетурст вул.

У програмі:

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА З УЧАСТЮ

- АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ ОДУМ-У
ім. Г. Хоткевича
- АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ
ос. СУМ-У ім. О. Вересая
- кер. Валентина РОДАК*
- ШКОЛИ ГРИ НА БАНДУРІ
кер. Петро БОРИС

Виставка
з 20-тилітньою працею АНСАМБЛЮ
і кобзарського мистецтва

Чайне прийняття.

ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ

YAR'S KIDS'D THING

КРАМНИЦЯ ДИТЯЧОЇ
ОДЕЖІ І МЕБЛІВ

Власник Ярослав Галлябар

2314 BLOOR WEST
TORONTO, ONT., M6S 1P2
tel: (416) 767-7860

цієї Бібліотеки-музею.

Від вересня цього року розпочався продаж льотерійних книжечок по Америці й Канаді з такими вигрashами:

1) ПОДОРОЖ ДО ПАРИЖУ ДЛЯ ДВОХ ОСІБ

Спонзор: Каса „Самопоміч“ в Чікаго

2) ТИЖДЕНЬ ДЛЯ ДВОХ НА „ВЕРХОВИНІ“

Спонзор: Український Братський Союз

3) ТИЖДЕНЬ ДЛЯ ДВОХ НА „СОЮЗІВЦІ“

Спонзор: Централя Українських Кооператив Америки

4) ПОДОРОЖ ДЛЯ ДВОХ ДО ЦЕРКВИ-ЛАМ'ЯТНИКА В БАВНД БРУКУ НА ПРОЗОДИ 1987 Р.

Спонзор: Об'єднання Українських Православних Сестрицтв в США.

5) ПЕРЕБУВАННЯ ДЛЯ ДВОХ НА ФЕСТИВАЛІ „ВЕСНА“ В КАНАДІ.

Спонзор: Подорожове бюро „Нортвестерн“ в Чікаго

6) ПЕРЕБУВАННЯ ДЛЯ ДВОХ НА ФЕСТИВАЛІ В ДАФІНІ, КАНАДА

Спонзор: Український національний фестиваль в Канаді

7) ТВОРИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Спонзор, УВАН

8) ГРАФІЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ПЕТЛЮРИ

Олександер Канюка

9) ЕНЦІКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Спонзор: Український Народній Союз

10) АНГЛОМОВНА ЕНЦІКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

Спонзор: Канадська Фундація Українських Студій.

Спонзор друку лотерейних книжечок: Перший Український Федеральний Банк „Певність“ в Чікаго.

Комітет закликає все українське громадянство взяти участь в акції придбання фондів на Бібліотеку, купуючи лотерейні книжечки або допомагаючи організаторам у розпродажу книжечок при своїх організаціях і церквах.

Лотерія розіграється 22 січня 1987 року, тобто в роковини державної незалежності і соборності України, чому сл. п. Симон Петлюра присвятив своє життя.

Саме збереженню його пам'яти та продовженню його незавершеного діла присвячена Бібліотека в Парижі, розбудова якої має бути на сумлінні кожного українця.

За лотерейними книжечками просимо звертатися на адресу:

SYMON PETLURA LIBRARY FUND

c/o SELFRELIANCE ASSOCIATION OF AMERICAN UKRAINIANS

300 East Army Trail Road

Bloomingdale, Illinois 60108

Проф. Василь Маркусь,
Проф. Микола Павлюк
заст. голови Ради
Бібліотеки

Галина Грушецька,
голова Збіркового
комітету

В'ячеслав Партикевич,
референт лотерії

ЗАМОВЛЕННЯ НА ЛЬОТЕРІЙНІ КНИЖЕЧКИ:

(312) 593-2397 — В'ячеслав Партикевич
(312) 456-4047 — Галина Грушецька

Прошу вислати мені _____ книжечок.

Ім'я і прізвище _____ (латинкою)

Адреса _____

Чеки виписувати на:

SYMON PETLURA LIBRARY FUND
c/o SELFRELIANCE ASSOCIATION
OF AMERICAN UKRAINIANS
300 East Army Trail Road
Bloomingdale, Illinois 60108

Ціна книжечки \$10.00

24-ІЙ ВИХОВНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ ТАБІР ЮНОГО ОДУМ-У ІМ. ВАСИЛЯ ТАЦЮКА, ОСЕЛЯ ОДУМ-У „УКРАЇНА“, ЛОНДОН, ОНТ., 1986.

Команда і Адміністрація

Коменданти:	1-ий тиждень Віктор Ліщина 2-ий тиждень Микола Мороз
Бунчужна:	Шура Косогор
Писарі:	1-ий тиждень Катя Луппо 2-ий тиждень Ліда Шкребець
Виховники:	Ліза Джансон Світлана Ліщина Ліда Шкребець Катя Луппо Галія Петруша Андрій Бірко Люба Буцька Андрій Костинюк Віктор Педенко Андрій Карпенко Тихон Сніг Андрій Шрубович Світлана Ліщина Юрій Жидовка Ліда Шкребець Катя Луппо Ліда Шкребець Шура Косогор Катерина Щербань Євгенія Блощинська Уляна Головко Зіна Фат
Заступники:	Микола Гаврилюк Тихон Сніг
Керівник співу: Опікун басейну: Медсестра: Таборові вісті:	Керівники го- сподарства і кухні:
Обозний: Асистент спортивного референта	Дорогі Таборовики, Друзі Одумівці:

ВІД КОМАНДИ

Дорогі Таборовики, Друзі Одумівці:

Дякую вам що ви прибули на цьогорічний табір ім. Василя Тацюка. Надзвичайно я тішився тим що такі молоді діти як рівнож модела команда, виховники і заступники, поводилися і працювали дуже членно і відповідально. Всі ви розвеселили мое літо і я маю на увазі повернутись на табір на другий рік. Зaproшу вас також вернутися і привезти своїх молодших братів і сестер, як також товаришів.

Особиста подяка Василеві Тимошенкові, без кого табори цього літа напевно б не здійснилися. Дякую також обозному панові Гаврилюкові, нашим чудовим кухаркам, та директорам і членам оселі „Україна“ за їхню поміч і співпрацю. Щире вам усім СПАСИБІ!

Віктор Ліщина СВУ
Комендант першого тижня

ВИХОВНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ ТАБІР, ЛОНДОН 1986

ПРИСВЯЧЕНИЙ ВАСИЛЕВІ ТАЦЮКОВІ

Софійка Костинюк

Обкладинка „Таборових Вістей“ 24-го виховно-відпочинкового табору Юного ОДУМ-У, 1986 р.

Малювала Софійка Костинюк

Дорогі Друзі:

Мені було дуже приємно провести разом з вами оцей другий тиждень на відпочинковому таборі.

Я нераз усвідомлював собі, яку ми маємо гарну оселю, хоч і близько великого міста, але ізольована річкою з греблями і малим озером, лісками. Скрізь зелень, завжди тишина. Ще і щасливі, що сонечко нас вітало щодня.

Я також переконався, що виховники ОДУМ-У (всі вони перейшли табір виховників) справді готові підготовляти й проводити гутірки та тримати дисципліну. Найприємніше було почути, що всі були задоволені й добре провели час — цеж якраз і мета цього табору.

Щодо недоліків то хоч всі учасники володіють українською мовою в декого незадовільний запас слів. Над цим варто застановитися.

Микола Мороз СВП
Комендант другого тижня

Микола Співак — президент оселі „Україна“
Фото Вас. Тимошенка

Дорогі Наші Друзі:

Ну, вже і два тижні не пройшли, а пролетіли, і мусимо признатись, що нам було дуже приємно провести цей час із вами. Ми всі тут на таборі, провели багато веселих хвилин, а, також і... сумних. І надіємося що ті таборовики що були на таборі лиш один тиждень, наступний рік залишуться на два.

Ви всі мали нагоду зустрітися з новими друзями, не забувайте їх, і не забувайте про ОДУМ який вас тут з'єднав на два тижні. Як повертаєтесь назад додому ходіть до ОДУМ-у і співпрацьуйте із старшими, бо ви є майбутні члени ОДУМ-у, без вас організація розпадеться.

Шура Косогор СВУ — Бунчужна
Катя Луппо СВУ — Писар (1-ий тиждень)
Ліда Шкребець ВЮО — Писар (2-ий тиждень)

СЛОВО ВИХОВНИКІВ

Це був перший рік, що я була виховницею на відпочинковому таборі. Діти цього року були дуже цікаві і я багато навчилася про них. Два цікаві тижні скоро пройшли. Ми мали дуже багато дітей цього року і я сподіваюся що табір всім сподобався. Хочу всім побажати щастя, здоров'я, та многих літ! Побачимося на зустрічі в Детройті.

Гурток „Соняшники“
Ліза Джансон-виховниця

Тяжко повірити що два тижні могли так скоро пролетіти, на цій прекрасній одумівській оселі. Я

певна що всі учасники цього табору гарно провели час бо програма була цікава і різноманітна. Уся команда тяжко працювала, але особливо старалася бунчужна бо вона мала працю на двох осіб. Мені було дуже приємно бути виховницею молодших дівчат разом з Лісою бо вони завжди мали повно енергії і охоту робити те що їм було сказано. Я надіюся побачити всіх тут наступний рік і сподіваюся що всі будуть на зустрічі в Детройті.

Гурток „Соняшники“
Світлана Ліщина — виховниця

Дорогі Таборовики!

Цього року я мала велику приємність працювати виховницею на відпочинковому таборі. Дякую всім тим що помогли зробити цей табір такий успішний. Я несподівано стала виховницею наймолодших хлопців, але я багато від цього навчилася. Я тяжко працювала, але мені здається що через це, вони мусили навіть тяжче працювати. Мені приємно було побачити в них нову генерацію одумівців. Хлопці, я бажаю вам багато щастя в майбутньому. Допобачення, я ніколи вас не забуду!

Гурток „Українські Козаки“
Галя Петруша-виховниця

СЛОВО ЗАСТУПНИКІВ

Це є мій перший рік заступником на відпочинковому таборі. Це на мою думку був один з найкращих років на таборі. Діти приїхали з Канади і США на цей табір, щоб зустрітися з іншими одумівцями. Я ніколи не мав таку відповідальність і не здав скільки роботи вкладається у виховання дітей. Два тижні пройшли скоро і успішно і я хочу приїхати на цей табір знову, на наступний рік працювати виховником.

Гурток „Українські Козаки“
Віктор Педенко-заступник

Це є мій перший рік на таборі „Україна“ в ролі заступника. Я був заступником гуртка молодших хлопців „Українські Козаки“. Цей табір почався 13-го липня, і сюди приїхали понад 45 дітей з Канади і США. Діти тут займаються іграми та спортивними видами активності, і ми їх щодня беремо на човни і до басейну. На другий рік я сподівався вернутися сюди бути виховником для цих дітей.

Гурток „Українські Козаки“
Андрій Костинюк-заступник

Це є мій перший рік в таборі в ролі заступника. Я люблю дітей та інші речі: плавати, грati спортивні ігри, вживати човни, грati теренову гру, ватри, їжу, забави, „Іст Парк“, і так далі. А що я не люблю це давати кари дітям. Тоді діти будуть злі на мене та не розуміють що я тільки їх учу дисци-

Учасники і команда 24-го виховно-відпочинкового табору Юного ОДУМ-у ім. Вас. Тацька.

пліни щоб вирости і були добрі люди. Я направду не даю багато кари, а тоді чую від других що я багато даю, а це дійсно не є правда. Я сам вчуся дисципліни разом із дітьми. Мені тут дуже подобається, і хотів би приїхати як виховник на наступний рік.

„Гурток Верховинці“
Андрій Шрубович-заступник

СЛОВО КУХАРОК

Гало, гало друзі таборовики! Вітаємо вас усіх на одумівському відпочинковому таборі. Табори як і кожного року, проходять весело і дружно. Цього року як ніколи. Хоч дітей було не так багато, здається з командою і кухарками всього 50 перший тиждень, другий трошки менше. Але час пролетів так скоро, що не огляділись коли і пройшли ті 2 тижні. Бажаємо вам діти щасливого повороту додому, та повернувшись на табори 1987 р. А мамам бажаємо енергії і здоров'я, щоб і вони могли приїхати з своїми дітьми на другий рік, та наварити їм смачної їжі. Дякуємо нашим добрим одумівським родинам за те що вони допомагали нам продуктами. А ними є: панство Яремченки, Сніг, Співаки (старші) панство Полець (з США) і пані Щербань.

Також дякуємо усім кухаркам на оселі Україна, усій дирекції „Україна“, на чолі з паном М. Співаком. Дякуємо нашему обозному Миколі Гаврилюкові за добру співпрацю. Цього року кухарками були:

Катерина Щербань, Євгенія Блощинська, Уляна Головко, Зіна Фат (2-ий тиждень).

Щастя нам Боже!
Катерина Щербань

ГОСТИ ЩО ВІДВІДУВАЛИ НАШ ТАБІР

- Отець Бова
- Отець Метулинський та пані матка
- Микола Співак
- Борис Яремченко
- Анатолій Терентів
- Василь Тимошенко
- Наталка Сніг
- Олександер Полець
- Іван Данильченко
- Оксана Метулинська

ЩО НАМ ПОДОБАЛОСЯ НА ТАБОРІ

Цього року наш гурток дуже любив ловити жаби, та річкових раків. Ми кожен день ходили до річки, та забавлялися цим. Також нам подобалося іти до басейну та плавати. Ми дуже любили нашу прогулянку де ми могли їздити на водянім спуску. Всі любили табір, особливо нашу виховницю, та хочемо приїхати назад на другий рік.

гурток „Українські Козаки“

МАСКАРАДА

Цього року на таборі, ми мали маскараду. Наш гурток „Фантазія“, пішли на забаву як циркачі. Ми мали слона, клоуна, особу що, навчає левів, та балансера. Хлопці також мали оригінальні костюми, вони повбиралися як дівчата. Нам було дивно танцювати із хлопцями що виглядають як дівчата. Всі добре забавилися, бо ми всі танцювали.

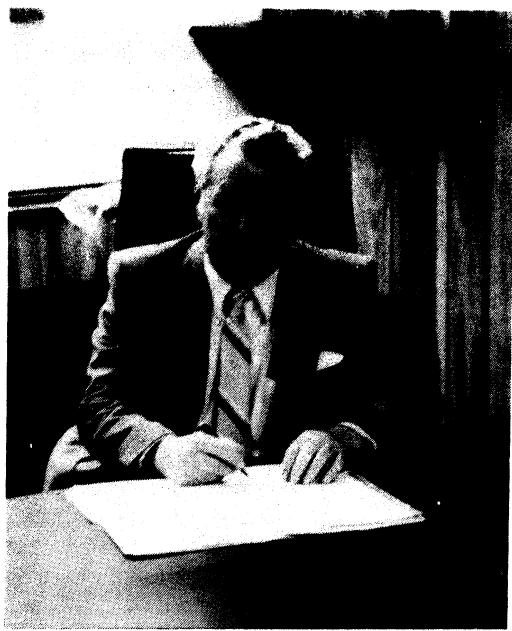
Гурток „Фантазія“

РЕЖИМ ДНЯ

Кожен день ми встаємо о восьмій годині. Вранці ми робимо руханку, часом вона є тяжка. Після цього ми прибираємо наш барак для інспекції. Ми ще не дістали прапорець чистоти ані прапорець брудноти. Під час дня ми граємо спорт, купаємося, та граємо гри. Нам найкраще подобається гра „Качка-Качка-Гуска“. Вечером ми робимо багато різних речей, наприклад, ми бачили фільм „Гостебастерс“, мали забави, грали в пояс, і мали ватри. Нам все це подобається, але трошки забагато мух прилучилося до нашого гуртка.

гурток „Соняшники“

На таборі ми офіційно встаємо о восьмій годині, але ми встаємо пів до сьомої. За те що ми так рано встаємо, і розбуджуєм цілий табір ми дістаємо багато кар. Наприклад, ми мили підлогу, фарбували емблему при щоглах, і бігли за ці два тижні більше ніж ті що бігають в марафоні. На за-

Іван Ноженко — україномовний секретар оселі „Україна“.

Фото Вас. Тимошенка

гал це не був поганий табір, але наступний рік постараємось не заслуговувати так багато кар і спать поки свисток не свисне.

гурток „Верховинці“

ОРИГІНАЛЬНІ ТАБОРОВИКИ

ЖАРТІВНИКИ —

Ганя Яремченко
Марко Коновал
Віктор Педенко

НАЙТИХІШІ —	Сабріна Баруста
СПОРТОВЦІ —	Тимофій Косогор
НАЙПРИЄМНІШІ —	Софійка Костинюк
НАЙБІЛЬШЕ ГОВОРЯТЬ	Олександер Коноплів
— Ганя Яремченко	Софійка Костинюк
НАЙЕНЕРГІЙНІШІ —	Олександер Коноплів
НАЙКРАСИВІШІ —	Тихон Сніг
	Марко Коновал
	Саша Ізкієлс
	Софійка Костинюк
	Митя Співак

Що найбільше любили на таборі:

Купіль	човни
ватри	забави
мертву годину	олімпіяду
мандрівку	відбиванку
Софійку	теренову гру
їсти	спів
прогулянки	руханку
ручні роботи	фільми
футбол	марширування
маскараду	бунчужну
збірку	комарів
	напади

ЧИ ВИ ЗНАСТЕ ЩО:

- Всі хотіли мати стійку із Софійкою
- Тихон любить рубати живі дерева
- Цей табір мав називатися „Андріївський табір“ бо в нас було аж вісім Андріїв
- Ганя Яремченко згубила зуба і знайшла доляра під подушкою

Танцювальний Ансамбль ОДУМ-у В Торонто

«ВЕСНЯНКА»

з нагоди свого 20-ти Ліття

усіх широко запрошує на

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з веселими вечерицями

та КОНЦЕРТОВОЮ ПРОГРАМОЮ

в суботу 21 лютого 1987 р. о год. 7.00 вечора

83-85 Christie Street — Укр. Культ. Центр.

БЛ. П. ІВАН БАЙРАЧНИЙ

Ділимося сумною вісткою, що по довгій і тяжкій недузі в суботу 13-го вересня, 1986 року упокоївся в Бозі Іван Байрачний на 62-му році життя в лікарні в Місісага Онт., Канада. Іван народився 9-го жовтня, 1924 року в місті Волновахі Донецької області Україна, в родині Харитона і Марії Байрачних. Дитячі роки покійного і його брата були тяжкі, бо батька в 1937 році було безвинно розстріляно комуністичною владою, так як і багатьох тоді наших українців. Не легке було життя матері з двома синами та ще й без жодної допомоги, але як українська маті, тяжко працюючи подбала, щоб її син Іван закінчив середню освіту.

Та з вибухом Другої світової війни немилосердно відірвано Івана від рідної родини та рідного краю який покійний так любив, та вивезено вдалеку Німеччину на тяжку працю.

Переживши тяжкі воєнні і таборові часи, в 1947 році Іван виїжджає до Бельгії на працю в кopal'яню вугілля де прийшлося досить тяжко працювати, та ще й під землею. Перебуваючи в Бельгії Іван знайомиться з дівчиною Анною з роду Шевченко та в 1949 році одружується з нею де по деякому часі їх родина збільшується, а саме народжується їм доня Оля. І тут молоде по-дружжя не думає довше залишитися в Бельгії, а шукає іншого місця поселення де можна було б краще забезпечити себе та свою родину.

В 1951 році родина Байрачних переїжджає до Канади в місто Торонто Онт. Тут в них народжується друга доня Наталія а пізніше син Петро. Хоч початки не були легкими, бо тяжко працював та виховував трьох дітей, стараючись дати їм освіту та виховати в українському дусі, але й тут покійний Іван не заломився, а виконав свій обов'язок, бо діти не посorомляться сказати хто вони і чиї вони діти. Покійний Іван належав до катедральної громади св. Володимира в Торонті, любив працювати, де був б-років головою батьківського комітету української школи, був щедрим жертвводавцем на церкву та українські цілі, та читав українську пресу,

Похоронні відправи служив от. прот. Петро Бублик, настоятель кафедри св. Володимира в Торонті, з дядком Іваном Радкевичем. От. прот. Петро Бублик відповідне сказав слово в час панаходи в похороннім засіданні, та коротенько розповів в

Бл. п. Іван Байрачний

церкві про життя покійного Івана. Тіло покійного відвезено та похоронено на українському цвинтарі св. Володимира біля Оквіл Онт., а поминальний обід відбувся в Торонті, де господарем був Іван Завгородній. Він попросив от. прот. Петра Бублика провести молитву та поблагословити харчі які вже були на столах та попросив всіх присутніх відспівати вічна пам'ять.

Після гарно приготованого та смачного обіду, господар попросив пана Михайла Лагоду до слова співчуття для родини по втраті мужа, батька та дідуся. Пан Лагода досить обширно сказав за покійного та висловив свої співчуття. Опісля склали співчуття панна Наталія Семеген від ОДУМ-у де пригадала як багато покійний допомагав їм. Від редакції журнала „Молода Україна“, говорив пан Олександр Харченко який теж підкреслив, що й вони багато втратили в особі покійного, що він багато помогав їм та склав співчуття. Потім говорив пан Дмитро Станченко, що працював з покійним в Бельгії та довгі роки знав його. Він висловив свої співчуття для родини. Слідуючим говорив господар обіду Іван Завгородній якому 40 років тому покійний Іван був за дружбу. Він в своєму слові згадав за тяжкі переживання, воєнні і повоєнні часи скітальщини, яка немало забрала молодого здоров'я в покійного, бо були такі часи, що не знов, що буде завтра. Все те покійний пережив, та вже доля наша. При цій нагоді склав від себе і своєї родини найщиріші співчуття по

втраті мужа, батька, дідуся та друга, та звернувся до дітей з проханням, щоб пам'ятали за маму котра відсьогодні зістається самою. Також звернувся до присутніх що було б добре перевести збірку на українську пресу, якою зайнялися пані: Валентина Родак, Люба Харченко та панна Наталія Семеген. Збірка принесла \$551.00 з чого на „Нові Дні“ \$102.00, на „Вісник“ \$101.50 та на „Молоду Україну“ \$347.50. А за згодою родини покійного Івана було оголошено, що хто б бажав замість квітів на свіжі могилу у пам'ять бл. п. Івана можуть скласти свій дар на будову Культурного центру ім. св. Володимира на оселі Київ, яка принесла суму \$1700.00.

Від родини покійного говорив син Петро Байрачний який висловив від всієї родини щиру подяку за похоронні відправи от. прот. Петру Бублику, дядкові Івану Радкевичу, всім тим, що відвідували покійного в лікарні, що прислали квіти, що несли домовину, за грошеві дари на по-вище зазначені цілі, та всім тим, що будь чим улегшили родині тяжкі переживання по втраті мужа, батька та дідуся.

Покійний залишив горем прибиту дружину Анну, дочку Олю з чоловіком Олександром, дочку Наталю з чоловіком Юрієм та сина Петра з дружиною Ларисою та четверо онучат: Олександра, Андрійка, Христину, Катю та брата Володимира з родиною в Україні, далішу родину, багато кумів та друзів. Нехай канадська земля буде йому легкою, а пам'ять про його буде вічною посеред нас.

Вічна Йому Пам'ять

ІВЗ.

Вельмишановний пане Редакторе!

З цим листом залучаю Вам чек на прес-фонд „Молодої України“ як нев'янучий вінок у першу річницю смерті нашої дорогої Мами і Бабусі бл. п. Ольги Неліпі, яка відійшла у вічність 11-го жовтня 1985 р., а також у річницю смерті нашого дорогої Тата і Дідуся бл. п. Петра Неліпі, який відійшов у вічність 11-го листопада 1985 р., рівно місяць після смерті своєї дружини.

Заупокійні панаходи, на замовлення синів Василя і Григорія, невісток Людмили та Тамари та онуків

Бл. п. Петро і Ольга Неліпи

Наталки і Петра, урочисто відправив отець прот. Євген Левицький, настоятель церкви Св. Івана Хрестителя в м. Ошаві, в суботу 11-го жовтня 1986 р., (по Мамі), а в неділю 16-го листопада 1986 р., по Татові, з великою участю парафіян, друзів та знайомих.

На поминальному обіді, який відбувся в домі молодшого сина була переведена збирка на пресовий фонд „Молодої України“.

Було зібрано \$158.00 на „М.У.“, а свати покійних, п-во Іван і Мотря Носовенки склали дар в сумі \$400.00 на фонд Петра і Ольги Неліпи при „Молодій Україні“, який був заснований синами в 1985 році і тепер нараховує \$6,500 дол.

Після обіду о. настоятель згадав теплими словами бл. п. Петра і Ольгу і в молитвах просив Господа Бога оселити їхні душі в царстві небеснім.

Хай канадська земля буде їм легкою.

Вічна їм пам'ять.

Сини: Василь і Григорій
невістки: Людмила і Тамара
внуки: Наталка та Петро

17 листопада, 1986 р.

СЛ. П. АННА БАРАН

В четвер 20 листопада 1986 р., по довгій недузі відішла у вічність сл. п. Анна Баран, проживши 61 рік. Покійна залишила в глибокому смутку мужа Івана, три доньки, сина, шість внуків та сестру із родиною.

Народилася покійна в Україні, там і прожила до війни. В часі війни знала багато горя та тяжких переживань. Німці знищили її родичів, а вона врятувавшись поневірялася на тяжких роботах у Німеччині. По війні вона примістилася в таборі втікачів у Зальцбургу в Австрії. Тут вона запізналася з Іваном і на початку 1946 р., вони побралися. Рік пізніше народилася їхня перша доня Ольга, а в 1948 р. вони виїхали до Канади. Прибувши до Торонто, підшукали помешкання та працю, і зразу вписалися в члени церковної громади Св. Володимира. Іван зголосився до церковного хору, а Ганя (так її звали) до Союзу Українок Канади. Заощадивши 400 доларів, підшукавши надійного спільнотника і зайшовши в борг, в 1948 р. вони купили хату. Радошам не було меж, бо після таборів та інших поневірянь нарешті перебираються до своєї хати.

В той час до Канади почали прибувати другі транспорти втікачів з Європи. Тому їхня хата стала першим пристановищем для багатьох новоприбулих. Ганя завжди знаходила час, щоб заопікуватися ними, нагодувати та дати добру пораду. Кожної неділі під церквою зустрічалися нові емігранти яких родина Баран просила до себе на обід. Із їхньої хати ніколи ніхто не вийшов голодний. Були в них і стали гості, а це кавалери, які спізнилися з одруженням. До них Ганя завжди відносилася дуже щиро, а як вони почали женитися, то майже кожному організувала весілля та готовила їжу на весілля. Вона ніколи не відмовляла помочі потребуючим.

Час минав і родина Баран збільшилася двома доньками та сином. Тяжкою працею вони матеріально забезпечилися, що дало можливість допомогти дітям здобути вищу освіту. Доньки вже одружені й мають свої родини. Син працює й продовжує студії. Прийшов час щоб жити та радіти здобутками.

Та не судилося це родині Баран. Ганя захворіла на невідлічиму хворобу. Боролася з нею майже рік часу, та на превеликий жаль, хвороба

перемогла їй невблаганна смерть скосила її життя.

Панаходи за спокій душі, при великому зборі служилися 22 і 23 листопада. Ранком 24 листопада тіло покійної перевезено до катедри Св. Володимира, де пропресвітер Д. Фотій та митрат П. Бублик, при великій участі вірних відслужили заупокійну Службу Божу. Під час Служби Божої співав катедральний хор під диригуванням пані В. Родак. Отець Д. Фотій, який вінчав панство Барап і хрестив їхні діти, зворушилими словами описав життєвий шлях покійної та втрату, яку понесла родина їй громада з її відходом у вічність. Відтак жалібна процесія відпровадила тіло покійної на цвинтар Св. Володимира на оселі Київ. Після похорону відбулася тризна в залі катедральної громади. Тризу підготовили пані Н. Андрушко та І. Довгаль при помочі подруг покійної. Господарем був п. М. Гетьманчук. Тризу поблагословив молитвою о. Д. Фотій. Під час тризни співчуття родин склали: проф. М. Муха, голова катедральної громади М. Гетьманчук, І. Шлапак, голова СУК Д. Гетьманчук, Д. Волинець, Т. Остапчук та О. Коваль. Під час панаходи, похорону і тризни, присутні складали пожертви на „нев'янучий вінок“ — розбудову Українського Культурного Центру на оселі „Київ“ разом зложили понад \$4000.

На закінчення проведено збірку на українську пресу. Зібрано \$200, які розділено: по \$50 на Вісник, Н. Шлях, Молоду Україну та Українське Слово. Митрат П. Бублик молитвою подяки закінчив тризу.

Всім жертвовавцям щира подяка, родині глибоке співчуття, а покійній Ганні земля нехай буде легкою й пам'ять по ній вічною!

Денис Волинець

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БЛ. П. МИКОЛИ ЮЩЕНКА

Микола Ющенко упокоївся 7-го жовтня 1985 р., в м. Лондоні (Канада) на 72 році життя.

В річницю його смерті дружина Марія з доньками Олею і Галею та сином Олександром, внуками, зятем і невісткою, замовили заупокійну Службу Божу, яку відслужив протоієрей Віталій Метулинський із співом церковного хору під керівництвом диригента Орисі Урмантраут.

БЛ. ПАМ'ЯТИ МИКОЛА ЮЩЕНКО

Після панахиди в церковній залі св. Тройці відбувся поминальний обід, який приготовило жіночтво громади.

Програмою керував сват покійного Микола Співак, який перейшов коротенько трудолюбивий шлях покійного.

Співчуття висловили: від громади Св. Тройці — Ів. Ноженко; від оселі „Україна“ — М. Співак; від Г.У. ТОП Канади — І. Данильченко; від Жіночого Товариства — Єлена Семенюк; від Золотого Віку — Герман Сав'юк; кінцеве слово сказав о. Віталій. Дружина покійного зложила подяку о. Віталію, хористам, всім жінкам що приготували смачний обід та всім хто зложив співчуття.

На заклик господаря було переведено збирку, якою зайнялися О. Співак та Т. Ноженко, яка принесла 181.00 дол. З них призначено на одимівський журнал „Молода Україна“ 100 дол., на „Вісник“ і „Нові Дні“ по 40.50 дол.

Всім жертводавцям велике спасибі, а покійному

Вічна Пам'ять!

I. Данильченко

**ЧИ ВАШІ ДІТИ та діти Ваших друзів
є членами ОДУМ-у?**

ПРИЙНЯТТЯ В ЛОНДОНІ

Лондонській православній громаді влітку ц.р. Консисторія призначила нового настоятеля о. Віталія Метулинського, і громада влаштувала отцеві й добродійці прийняття.

Після служби Божої численна кількість парафіян зібралась у церковній залі. Голова громади п. Ів. Ноженко привітав отця і добродійку, бажаючи їм здоров'я і успіхів у духовній праці в громаді, сина Юрка з дружиною, панство М. і О. Метулинських з дітьми як нових членів громади та представив члена Міської ради Г. Гопкрафта з дружиною і інших гостей.

Пані О. Семенюк як голова Союзу українок Канади, вітаючи отця як дорадника в праці, побажала успіхів та привітала добродійку до членства союзу в Лондоні. Від ОДУМ-у привіт склала Катя Джансон. М. Співак, вітаючи від оселі „Україна“, побажав співпраці і спокою в громаді, а отцеві й добродійці доброго здоров'я. Пані О. Співак від комітету прийняття зачитала список жертводавців на подарунок — годинник отцеві й добродійці, а голова подякував паням О. Співак і Т. Ноженко за працю.

Представник Міської ради, вітаючи, вручив тарілку-плиту від м. Лондону.

Отець Віталій, дякуючи за всі привіти, підкреслив, що найбільшою приємністю сьогоднішньої служби Божої був спів хору „Боже єдиний, нашу Україну храни“. Від себе й добродійки він подякував за допомогу в улаштуванні резиденції, М. і О. Співакам за купівлю меблів та закликав брати участь у хорі й шанувати провід громади; подякував за подарок від усіх присутніх. Він вдячний Богові й проводові Канадської церкви та закликав до праці, щоб наша громада була однією з кращих.

Пані О. Співак і Т. Ноженко провели збирку на пресу, яка принесла \$186.50, з чого на МУ 45 дол.

Голова подякував жінкам за добрий обід. Прийняття закінчено многоліттям.

М.М.

СЛ. П. ЛЕОНІД ТОКАР

Ділимося своїм великим горем з друзями, знайомими, одумівською і топівською родиною та всім українським громадянством, що в середу, 30-го липня 1986 року, несподівано від нещасливого випадку, на 24-ому році свого молодого життя, відійшов від нас на вічний спочинок наш любий і дорогий син, брат, онук, муж і тато — **Токар Леонід Володимирович**, народжений 19-го грудня 1962 року в м. Ніагара Фалс, Онт., Канада.

Покійний залишив приголомшених тяжким горем дружину Іванну, однорічну дочку Алланду, тата Володимира в Ніагара Фалс, Онт., (мама Людмила померла 1985 р.), сестру Надію з родиною в м. Гамільтон, Онт., сестру Марію і брата Тараса з родинами в Н. Ф. Онт., брата Володимира з родиною і бабусю Олену Токар в Ніагара Фалс Он Де Лейк, Онт., та дальшу рідню в Україні. Тіло покійного спочивало в похоронному домі Hetherington & Deans на Victoria St., а потім відпроваджено на вічний спочинок на кладовище Lundy's Lane в Ніагара Фалс, Онт., де він і похований покритий канадською, впереміш з українською землею, з могили його прадідуся Федосія, і праbabусі Христі з України.

Спи спокійно, дорогий синочку, братіку, онучку, мужу, тату, а ми ніколи тебе не забудемо.

Вічна тобі пам'ять!

Засмучена і захурена
родина Токарів в м.
Ніагара Фалс, Онт.

Підпис під повищою фотографією в листопадовім числі „Молодої України“ мав бути Б.Л. ПАМ. СТЕПАН МИХАЙЛОВИЧ СТРОЧУК.

ТРИ СМЕРТИ В ОДНІЙ РОДИНІ

Останніми роками навістили три смертні нещастья добре знану родину п. Володимира Токаря, що живе в Ніягара-Фалс, Онтаріо, Канада. В наслідок зміни фронтів тяжкого лихоліття Другої світової війни в Україні, батько Семен Токар з сином Володимиром, покидають свою хату, рідну Харківщину та йдуть у тяжку евакуаційну мандрівку. В дорозі через Одещину Володимир запізняється з Людмилою, а пізніше одружується.

Приїхавши до Канади, вже як молоде подружжя, Володимир взявся за працю, щоб матеріально забезпечити чисельну свою родину. Вони мали п'ятеро дітей, три сини і дві дочки. Не легко було всіх їх виглядіти, виростити, дати всім школу, поженити. Як свідомий українець-патріот всім дітям бажав і докладав усіх зусиль, щоб їм дати якнайбільше знань про Україну, навчити їх української мови. Посилав їх до української школи при Православній Церкві св. Юрія в Ст. Кетерінс, а відтак на курси Українознавства. Сам був в Управі Батківського Комітету, дбав про школу. Належав до Товариства Одумівських Приятелів, дбав щоб діти перейшли всі виховні щаблі молодечої Організації Демокритичної Української Молоді. Особ-

ливо присвячував увагу наймолодшому синові Леонідові. Належав до товариства прихильників УНР, підтримував ідеино, морально і матеріально уряд УНР. Дуже переймався всякими непорозуміннями в цих організаціях, бажав усім єдності та згоди. Як патріот працює всюди, в політичних і громадських організаціях, старався надати спокій і любов в своїй родині і громаді.

В шістдесятих роках Володимир стягнув з України свою маму, яка після довгої розлуки поєднала своє життя з чоловіком Семеном, живучи окремим життям. В турботах і в кипучій праці незчувся як пройшло так багато років. Постарівши батько і проживши до старшого віку, відійшов на вічний спочинок. Втрату батька Володимир сприйняв як природню закономірність і помимо великого жалю, переніс це легше. Чез рік пізніше тяжко захворіла дружина Людмила, а згодом померла. Передчасна смерть дружини зовсім пригнітила та нанесла велику рану в його душі. Не встиг призвичаїтись жити без дружини, рівно через один рік, дістав болючу страшну вістку про несподівану смерть свого наймолодшого сина Леоніда, 24-літнього батька одної дитини. Вістка про смерть сина остаточно підважила йому всі сили, адже це справді тяжкий удар. Помимо тяжких переживань, Володимир, в сороковий день відходу у вічність свого сина і в першу річницю упокоєння дружини, дня 7 вересня, замовив у Церкві св. Юрія в Ст. Кетерінс панаходи за спокій їх душ, яку відправив настоятель от. Мельник при співучасти церковного хору яким диригував Андрій Буряк. Після панаходи в церкві, Володимир запросив усіх перейти до церковної зали, де було приготовано обід. Понад сто людей прибуло на тризну. Тризною керував голова Церковної Управи п. М. Головаш, який висловив глибокі співчуття Володимирові та всій родині. Пані Н. Андрусів, в імені Союзу Українок Канади, склала сердечні співчуття. Володимир з великими труднощами піднісся, щоб сказати кілька слів від себе. Промова його звучала дослівно так: „Окрім професії не збираюся говорити. Я втратив за три роки трьох своїх рідних. Я вже не маю сили триматися на ногах. Коли вмирають старші люди, якось з цим можна погодитись. Коли вмирає 24-літня людина, не можна з тим погодитися. Не дай Боже комусь з вас таке переживати. З Людмилою ми прожили 40 років. Довгі

Св. п. Марія Передерій

У третю річницю відходу у вічність моєї незабутньої дружини

МАРІЙКИ,

що покинула цей світ 25 листопада 1983 року, замість квітів на її могилу складаю на пресфонд M. Y. \$25.00.

Вічна ї пам'ять!

I. Передерій
чоловік

роки — тяжко розлучатися. Невблаганна смерть забрала її від нас. Леонід народжений в Ніягара Фалс, там виростав, закінчив середню школу, учився в українській школі, належав до ОДУМ, відвідував одумівські табори. Люди кажуть. Тримайся на дусі, але тяжко — нерви не витримують“. Промовляючи далі Володимир склав подяку от. Мельнику за відправи і співчуття, М. Головашеві за переведення тризни і за співчуття. Наді Андрусів, церковному хорові і диригентові, всім, що працювали в кухні, всім що вислали квіти і співчуття, кумам Панченкам, Ведмедям, а особливо дякував своїм сусідам пану і пані Анджело Гурін, а також своєму приятелові Андрію Ситникові. На кінці бажав нікому не переживати такої трагедії. М. Головаш зробив заклик скласти дар на пресу, що у висліді дала суму 140 доларів, яку за бажанням батька розподілено на „Укр. Вісти“ — \$100.00 і журнал „Молода Україна“ — \$40.00 дол. Молитвою „Вічна пам'ять“ закінчено тризну.

В.А.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО СЕКРЕТАРІАТУ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Вельмишанові Пані й Панове!

Хочу поділитися з Вами листами від Івана Дем'янюка, з яким переписуюсь, відколи його видано Америкою до Ізраїля.

Я зацікавилась його справою коли мене в школі учень 6-ї класи прозвав „нацисткою“. З того часу я слідкую за пресою і хоч читаю багато про пана Дем'янюка і про знеславлення українців, але ніде не знаходжу ні протесту, ані заяви з боку СКВУ не тільки в його справі, але й в очорнюванні всіх українців як воєнних злочинців, і кого тільки не питают, ніхто не може відповісти на мої запитання!

Тому що розправа над Іваном Дем'янюком наближається, а він бездержавний і цілком безправний, дуже прошу поділитися зі мною і цілою українською громадою, що саме офіційно зроблено і робиться в його захист? Які, наприклад, вислано протести до Ізраїлю чому пана Дем'янюка так довго тримають без оскарження (адже його і його родину вже вимучили переслідуванням за десять літ в Америці!!!) ще й в таких жахливих обставинах: у келії Айхмана, яку вимальовано на свіжо животою фарбою, без моменту приватності вдень і вночі, під сильними рефлекторами? Чому листи так довго на цензурі? (А листів від родини не передають!!!) Яка ж може бути загроза у листах 12-тилітньої, в яких пишеться про школу, улюбленого кота, і пригоди на пластовому таборі? Як бачите з його листів він навіть не міг довідатись коли був наш Великден! Який контакт з Президентом Регеном, якому Ізраїль обіцяв справедливий суд і гуманну поведінку супроти Івана Дем'янюка? Чи були протести до Світового Жидівського Конгресу (який опікується своїми людьми по всьому світі) проти масового очорнювання українців, в яке включаються навіть діти!!! Які були звернення до Об'єднаних Націй і Світового Суду?

Нетерпеливо чекаю на відповідь!

З пошаною,

Оксана Джонс
Пластунка-юначка

Ученниця 9-ої кл. української школи

N. - J. SPIVAK LTD.

1158 Wonderland Road

LONDON, ONTARIO

N6L 1A6

(PRE-MIX CONCRETE)

ЖЕРТВОДАВЦІ НА РАДІОПРОГРАМУ

„МОЛОДА УКРАЇНА“ в Торонто

(за серпень і вересень 1986 р.)

Олена і Юрій Лисики (Ошава)	\$75.00
Парафевія Біда	50.00
Свгенія і Борис Нестеренки	50.00
Анатолій Омельченко (У 9-ту річницю смерти св. п. дружини Анастасії)	35.00
Таня і Юрій Головатенки (у 15-ту річницю смерти св. п. дочки Люби)	30.00
Христина Романів	30.00
Іван Шлапак (з нагоди дня народження Дуні Римар)	25.00
Іван Шлапак (з нагоди 40-літнього подружнього життя Івана і Ганни Баран)	25.00
Іван Даценко (у 3-ю річницю упокоїння дружини Анастасії)	25.00
Катерина Мусій	20.00
Галина Тимошенко (у 7-у річницю смерти чоловіка Олексія)	20.00
Степан Тимофій	20.00

Поправка в ч. 357

Іван Данилюк
(у 9-у річницю смерти дорогої сестри,
св. п. Анастасії Омельченко)

30.00

**За фінансову підтримку всім щиро дякуємо.
Головна Виховна Рада Старших Виховників
ОДУМ-у в Канаді.**

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у

„МОЛОДА УКРАЇНА“

з радіовисильні

CHIN НА ХВИЛЯХ АМ 1540
в Торонто

КОЖНОЇ СУБОТИ
від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.

**НА ПРЕСОВИЙ ФОНД
«МОЛОДОЇ УКРАЇНИ»
ЖЕРТВУВАЛИ:**

У першу річницю упокоєння дорогих батьків сл. п. Петра і Ольги Неліпів, Гриць і Тамара Неліпі, Вітбі, Онт.	\$100.00	На нев'януний вінок бл.п. Івана Байрачного на поминальному обіді склали:		Світлана Кузьменко, Торонто, Онт. \$25.00
Танцювальний ансамбль „Веснянка“ — передав кер. М. Балдецький, Торонто, Онт.	\$100.00	Ліщина Віктор \$50.00 Свириденко Юрко \$30.00 Костюк Олександер і Оля \$25.00 Байрачна Галина \$20.00 Байрачні Петро і Лариса \$20.00 Груненко Юрко і Наталка \$20.00 Вініченко В. і К. \$20.00 Родаки Петро і Валентина \$20.00		У 3-ту річницю смерти дружини Марії, зложив I. Передерій, Монреал, Кв. \$25.00
На нев'януний вінок сл.п. Ю. Стефановича передало Братство св. Володимира — Торонто, Онт.	\$100.00	Харченко Олександер і Люба \$20.00 Сотники Микола і Ніна \$20.00 Ліщина Леонід і Раїса \$20.00 Богуславський Андрій \$10.00 Ліщина Андрій і Віра \$10.00 Данильченко Віктор \$10.00 Семеген Наталка \$10.00 Таран Петро і Марія \$10.00 От. прот. Бублик Петро \$5.00 Гологан Степан \$5.00 Кондраченко Степан \$5.00 Микитенко Дмитро \$5.00 Лагода Віктор \$5.00 Лагода Олександер \$5.00 Лагода Михайло і Оксана \$2.50 Разом		На нев'януний вінок Гната Конечного зложили такі особи: I. і З. Корець \$25.00 В. і П. Родак \$20.00
З поминального обіду у першу річницю смерти сл.п. Миколи Ющенка, переслав Ів. Данильченко, Лондон, Онт.	\$100.00			Замість квітів на свіжу могилу св. пам'яті Катерини Василенко, з дому Москаленко, що упокоїлась 7-7-86 року в м. Воррен Мічіган проживши 80 років, Оля і Василь Карпенко, Детройт, США \$20.00
Зібрано на поминальному обіді сл.п. Петра і Ольги Неліпів в першу річницю упокоєння, Вітбі, Онт.				Л. Дячук, Чікаго, США \$20.00
Віктор і Галина Педенко Олександер і Раїа Юхименко	\$20.00			I. Стадніченко, Німеччина \$20.00
Олексій і Марія Добринь	\$20.00			М. і О. Добринь, Ошава, Онт. \$20.00
Олена і Юрій Лисики	\$50.00			Замість квітів на свіжу могилу Павла Сіренка склали Олена і Юрій Лисики, Ошава, Онт. \$20.00
К. Симаговська	\$10.00			На свіжу могилу бл.п. отця Юрія Ференсіва зложила Катерина Щербань, Торонто \$20.00
Петро і Таїя Сеник	\$10.00			A. Шевченко, Австралія \$12.00
Л. і В. Тимошенко	\$20.00			H. Говорун, Вестон Онт. \$10.00
Микола і Віра Носовенко	\$2.00			Ф. Вовкодав, Торонто, Онт. \$10.00
Ів. Деркач	\$4.00			Отець Ф. Легенюк, Торонто, Онт. \$10.00
Дж. Гателаро	\$2.00			I. Гордієнко, Гамільтон, Онт. \$10.00
Разом	\$158.00			M. Бурак, Бімсвіл, Онт. \$10.00
Замість квітів на свіжу могилу св. пам'яті Леоніда Токаря, ОДУМ і ТОП в Ст. Кетерінс, Онт., складають \$60.00 на М. Україну, родині складаємо найсередченніше співчуття. Переслав М. Гаврилюк	\$60.00	Від лондонської парафії з прийняття для отця В. Метулинського	\$45.00	M. Носовенко, Ошава, Онт. \$5.00
На нев'януний вінок сл.п. І. Байрачного зложили: Головна Управа ТОП Канади	\$50.00	Замість квітів на свіжу могилу світлої пам'яті Івана Черняка, який упокоївся 19-го листопада 1986 р. в Торонто — як нев'януний вінок на журнал „Молода Україна“ склали пожертви:		R. Діловський, Рочестер, Н.Й., США \$5.00
Н. і І. Данильченко	\$25.00	Оксана Черняк-Передерій Судбури Онт.	\$20.00	П. Макогон, Торонто, Онт. \$5.00
І. і К. Корніenko	\$30.00	Наталка Черняк-Кузик	\$20.00	Т. Мироненко, Австралія \$5.00
К. Щербань	\$20.00	Трентон Н. Джер. США.	\$5.00	В. Черевань, Австралія \$5.00
З нагоди золотого ювілею М. і Т. Педенко зложили Оля і Петро Лузовські, Торонто	\$50.00	Надія Воробій, Ріджайнан Саскачеван	\$45.00	О. Юхименко, Торонто, Онт. \$5.00
З тризни сл.п. Анни Баран, переслав Денис Волинець, Торонто	\$50.00	Разом		I. Лисенко, Гат Спрінг Ар., США \$5.00
		З поминального обіду у 40-й день смерти сл.п. Леоніда Токаря.	\$40.00	
		O. Денесюк, Торонто, Онт.	\$35.00	
		У першу річницю смерти бл.п. Василя Богдан, який упокоївся 28 листопада, 1985 р., в Торонто склали на нев'януний вінок дружина Василина і дочки Софія, Павліна і Аня з родинами	\$40.00	
				НОВИХ ПЕРЕДПЛАТИНИКІВ ПРИЄДНАЛИ:
				Василь Корець, Торонто 2
				Валентина Родак, Торонто 1
				Олексій Коновал, Чікаго 1
				Т. Мироненко, Австралія 1
				Жертводавцям і прихильникам «Молодої України» щира подяка.
				Редакція і адм. «М.У.»

МОЛОДА УКРАЇНА

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

**КРЕДИТОВА СПІЛКА "СОЮЗ" —
ПОВНІСТЮ ДО ВАШИХ ПОСЛУГ**

Зaproшуємо Вас познайомитись із нашими фінансовими послугами і вибрати одну з них яка буде найбільше вигідна Вам. Чекові конта, ощадничі конта, Р.Р. С.П., Р.Г.О.С.П. (на закуп першої хати), різні позики, грошеві перекази, чеки для подорожуючих, і багато більше. Ваша Кредитова Спілка має великий вибір фінансових послуг щоб задоволити Вашу потребу. Розрахуйте на нас із повним довір'ям на позики із найнижчими відсотками і дорадчу обслугу. Ми є Кредитова Спілка "СОЮЗ" яка є повністю до Ваших послуг. Звертайтесь до нас за всіма Вашими фінансовими потребами.

2299 Bloor St. West 406 Bathurst St.
Toronto, Ontario M6S 1P1 Toronto, Ontario M5T 2S6
Tel. 763-5575 Tel. 363-3994

9:30 am-6:00 pm	Понеділок	12 noon-5:00 pm
9:30 am-6:00 pm	Вівторок	10:00 am-5:00 pm
9:30 am-6:00 pm	Середа	10:00 am-5:00 pm
9:30 am-8:00 pm	Четвер	10:00 am-5:00 pm
9:30 am-8:00 pm	П'ятниця	10:00 am-7:00 pm
9:00 am-3:00 pm	Субота	9:00 am-3:00 pm

**Ціна 1.50 дол.
в США і Канаді**

**ARMADALE
MEAT PRODUCTS LTD.**

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

В ТОРОНТО Й ОКОЛИЦІ

Крамниця при вул. Блюр коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor Street West
Toronto Ontario, M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє пайкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугу
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнесі")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідіфайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

**ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕЛЬ І ВНОЧІ:
232-2262**

Свої рахунки можете платити безкоштовно у **Community Trust Co.** — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою **SIPCO**. Просимо наших відборців заїжджати до наших **SIPCO** і наповнити авта бензиною.